

«Amanat» Сақтандыру компаниясы» Акционерлік қоғамы

«___» _____ 2021 ж.
Директорлар кеңесінің шешімімен
бекітілген
Хаттама _____

amanat

**Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда,
мүлікті ерікті сақтандыру ережелері**

Алматы қ., 2021 ж.

Мазмұны

1.Жалпы ережелер.....	3
2.Сақтандыру объектілерінің тізімі.....	5
3.Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі.....	6
4.Сақтандыру жағдайларының тізімі.....	6
5.Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері және сақтандыру шектеулері.....	7
6.Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі мен аумағы.....	10
7.Сақтандыру шартының бекітілу тәртібі.....	10
8.Тараптардың құқықтары мен міндеттері	10
9.Сақтанушының және сақтандырылушының сақтандыру жағдайы орын алғандағы әрекеттері.....	13
10.Сақтандыру жағдайын растайтын, залал мөлшерін анықтайтын құжаттар тізімі	13
11.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру шарттары мен тәртібі	14
12.Сақтандыру төлемін жүзеге асыру жайлы, немесе одан бас тарту жайлы шешімнің қабылдану мерзімі.....	15
13.Сақтандыру шартын бұзу	15
14.Дауларды шешу тәртібі	16
15.Қосымша шарттар.....	16
16. № 1 Қосымша	17
17. № 2 Қосымша	19
18. № 3 Қосымша	20
19. № 4 Қосымша	22
20. № 5 Қосымша	26
21. № 6 Қосымша.....	27

1. Жалпы ережелер

1. Көршілер алдындағы жауапкершілікті қоса алғанда, мүлікті ерікті сақтандырудың осы ережелері (бұдан әрі - ережелер) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әзірленді.
2. Осы Ережеде пайдаланылатын негізгі ұғымдар::
  - 1) мүлік-мүліктік игіліктер мен құқықтар. Мүлік Жылжымайтын және жылжымалы болуы мүмкін;
  - 2) жылжымайтын мүлік (жылжымайтын заттар, жылжымайтын мүлік) - жер учаскелері, ғимараттар, құрылыстар, көпжылдық екпелер және жермен тығыз байланысты өзге де мүлік, яғни мақсатына шамадан тыс зиян келтірмей орнын ауыстыру мүмкін болмайтын объектілер, осы Ереженің мақсаттары үшін жылжымайтын мүлік деп Сақтанушы иеленетін пәтер / жеке үй түсініледі;
  - 3) Жылжымалы мүлік-ақша мен бағалы қағаздарды қоса алғанда, жылжымайтын мүлікке жатпайтын мүлік;
  - 4) сақтанушы-Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға;
  - 5) сақтандырылушы-өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;
  - 6) пайда алушы-сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;
  - 7) сақтандыру сыйлықақысы-сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтанушы Сақтандырушыға төлеуге міндетті сақтандыру шартында белгіленген ақша сомасы;
  - 8) сақтандыру жағдайы-сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;
  - 9) сақтандыру төлемі-сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;
  - 10) сақтандыру сомасы – сақтандыру шартында белгіленген ақша сомасы, оның шегінде сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша өз міндеттемелерін орындауға жауапты болады. Сақтандыру сомасы сақтандырушы жауапкершілігінің шегі болып табылады. Кез келген жағдайда әрбір сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің шекті мөлшері (жауапкершілік шегі) сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасынан аспайды;
  - 11) нақты (нарықтық) құн-сипаттамалары (дайындалған немесе салынған жылы, дайындалған (салынған) материалы, дайындаушы ел, орны жағдайы және басқалары) сақтандырылған мүліктің моральдық және физикалық тозуын ескере отырып, оның сипаттамаларына ұқсас мүліктің құны;
  - 12) сақтандыру аумағы - сақтандыру арқылы қорғау қолданылатын аумақ;
  - 13) суброгация - сақтанушының залалдарды өтеу құқықтарының сақтандырушыға ауысуы. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандыру нәтижесінде өтелген залалдар үшін жауапты тұлғаға талап қою құқығы төленген сома шегінде ауысады;
  - 14) франшиза - сақтандыру шартында көзделген сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босату. Франшиза шартты (шегерілмейтін) және шартсыз (шегерілетін) болады. Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшизаның белгіленген мөлшерінен аспайтын залалды өтеуден босатылады, бірақ егер оның мөлшері осы сомадан көп болса, залалды толық өтеуге тиіс. Шартсыз франшиза кезінде залал барлық жағдайларда белгіленген сома шегеріле отырып өтеледі. Шегерім сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді;
  - 15) тәуелсіз сарапшы (бағалаушы, сюрвейер) – тиісті рұқсаты, лицензиясы бар,

сақтанушының немесе Сақтандырушының өтініші бойынша сақтандырылған немесе сақтандыруға жататын мүлікті қарап тексеруді жүзеге асыратын, тексерілетін мүліктің жай-күйі туралы қорытынды беретін, оның бүліну сипаты мен мөлшерін айқындайтын сарапшы;

16) өрт – оны өсіру және ұстап тұру үшін арнайы арналған орындардан тыс жерде өз бетінше тарала алатын оттың пайда болуы, сондай-ақ өрттің одан әрі таралуын болғызбау мақсатында қолданылатын өрт қою нәтижесінде және (немесе) жану өнімдерімен және өрт сөндіру шараларымен келтірілген залал;

17) жарылыс – газдардың немесе будың кеңейтуге ұмтылуына негізделген энергияның көп мөлшерінің екпінді ағып жатқан шығарылуы. Резервуардың (қазандықтың, құбырдың және т.б.) жарылысы осы резервуардың қабырғалары резервуардың сырты мен ішіндегі қысымды теңестіру мүмкін болатындай дәрежеде жыртылған кезде ғана жарылыс болып саналады. Егер резервуардың ішінде химиялық реакцияның тез өтуінен туындаған жарылыс болса, онда келтірілген залал сақтандырумен жабылады, егер оның қабырғаларында алшақтық болмаса;

18) жер сілкінісі-жер қыртысының ішінде жер сілкінісінің макросейсмикалық әсерін (MCS) өлшейтін халықаралық шкала бойынша кемінде 6 (алты) балға жететін қозғалыспен туындаған жер бетінің шайқалуы. Қатарынан 72 (жетпіс екі) сағат ішінде кез келген уақытта болатын және сейсмикалық итеруден тікелей туындаған мүліктің жоғалуының, жойылуының немесе бүлінуінің барлық жағдайлары бір сейсмикалық итерудің салдарынан болған деп қаралады және осы Ереженің мақсатында бір сақтандыру жағдайы болып табылады;

19) дауыл - жер бетінде жылдамдығы 20 (жиырма) м/сек асатын өте күшті жел;

20) дауыл-үлкен қиратушы күш пен едәуір ұзақтықтағы жел (Бофорт шкаласы бойынша 12 (он екі) балдан астам), жылдамдығы 37 (отыз жеті) м/сек. және одан да көп;

21) бұршақ-эртүрлі көлемдегі және нысандағы тығыз мұз түзілімдері түріндегі қуатты будақ-жанбырлы бұлттардан жылдың жылы мезгілінде түсетін атмосфералық жауын-шашынның бір түрі;

22) ұрлық - сақтандырылған мүлікті сақтандыру аумағынан онда бастырмаларды, қолдан жасалған кілттерді немесе өзге де техникалық құралдарды (құралдарды) пайдалана отырып не әдеттегі жолмен кіру нәтижесінде жасырын ұрлау және жоғарыда көрсетілген құралдарды шығу кезінде, сондай-ақ ғимараттар мен үй-жайлардың конструкциялық элементтерін бұзып кіру арқылы одан әрі пайдалану;

23) тонау-сақтандырылған мүлікті ашық ұрлау;

24) қарақшылық-сақтандырылған мүлікті ұрлау мақсатында денсаулыққа қауіпті күш қолданып не осындай күш қолдану қатерін төндіріп жасалған шабуыл жасау;

25) бұзақылық-қоғамға айқын құрметтемеушілік білдіретін, азаматтарға күш қолданумен не оны қолданамын деп қорқытумен, сол сияқты бөтеннің мүлкін жоюмен немесе бүлдірумен не айрықша цинизммен ерекшеленетін әдепсіз әрекеттер жасаумен қатар жүретін қоғамдық тәртіпті ерекше батыл бұзу;

26) вандализм-ғимараттарды, өзге де құрылыстарды, тарих және мәдениет ескерткіштерін, мемлекет қорғайтын табиғи объектілерді жазулармен немесе суреттермен немесе қоғамдық имандылықты қорлайтын өзге де іс-әрекеттермен бүлдіру, сол сияқты көліктегі немесе өзге де қоғамдық орындардағы мүлікті қасақана бүлдіру;

27) терроризм-егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзу, халықты қорқыту, Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының, шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның шешімдер қабылдауына ықпал ету, соғысқа арандату не халықаралық қатынастарды шиеленістіру мақсатында жасалса, сондай-ақ көрсетілген әрекеттерді дәл сол мақсаттарда жасау қатерін төндірсе, адамдардың қаза табу, елеулі мүліктік залал келтіру не қоғамға қауіпті өзге де зардаптардың туындау қаупін төндіретін

жарылыс жасау, өрт қою немесе өзге де әрекеттер жасау;

28) нұқсан-сақтанушының сақтандырылған мүліктің жоғалуынан, жойылуынан немесе бүлінуінен туындаған мүліктік ысырабы;

29) мүлікті бүлдіру-нәтижесінде мүлікті қалпына келтіру техникалық жағынан мүмкін болатын және экономикалық тұрғыдан орынды болатын мүлік тұтастығының бұзылуы;

30) мүлікті жоғалту-нәтижесінде мүлікті қалпына келтіру техникалық жағынан мүмкін болмайтын және (немесе) экономикалық жағынан орынсыз болатын мүлік тұтастығының бұзылуы;

31) сақтандыруға өтініш-Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) болатын ықтимал залалдардың мөлшерін айқындау үшін елеулі мәні бар мәліметтерді қамтитын жазбаша / электрондық өтініш);

32) көршілер-пәтермен / жеке үймен шектес аумақта тұратын және тиісті түрде ресімделген адамдар.

Егер сақтандырудың жаңа ұғымы немесе шарты сақтандыру шартында (оған қосымша келісімді қоса алғанда) қамтылса, онда оның осы сақтандыру шартының талаптарына ғана қатысты ерікті сақтандыру субъектілерінің қатынастары үшін ғана күші болады.

2. Сақтандыру объектілерінің тізімі

3. Осы ереже пәтердің / жеке үйдің және онда орналасқан мүліктің ішкі әрлеуін сақтандыру үшін әзірленген, сондай-ақ көршілер алдындағы жауапкершілік көзделген және әрекетке қабілетті жеке тұлғаларға арналған.

4. Сақтандыру объектісі:

1) мүлікті иелену, пайдалану және оған билік ету кезеңінде туындаған сақтандыру жағдайының басталуы салдарынан күтпеген шығыстарға және залалдарға байланысты сақтанушының мүліктік мүдделерін, сондай-ақ

2) сақтанушының сақтандыру жағдайының нәтижесінде көршілеріне келтірілген зиянды өтеу міндетімен байланысты оның мүліктік мүдделерін көздеуге міндетті.

5. Сақтандыру мәні:

1) келесі нысандардан тұратын мүлік:

№1 нысан: жөндеу (ішкі әрлеу (еденді, төбені, қабырғаларды, есіктерді, терезелерді әрлеу, балкондар мен лоджияларды әйнектеу))

Коммуникациялар (желдету, ауа баптау және жылыту жүйелері, сантехникалық жабдық және инженерлік жабдық)

№2 нысан: ішіндегісі (Тұрмыстық техника, жиһаз, спорттық жабдық, кілемдер, перделер)

2) мүлікті, атап айтқанда сақтандыру шартына енгізілген пәтерді/жеке үйді иелену, оған билік ету және пайдалану процесінде үшінші тұлғаларға зиян келтіргені үшін сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігі және соның нәтижесінде үшінші тұлғаларға (көршілерге) зиян келтіргені үшін сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген материалдық жауапкершілігі туындайды

6. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушыға (сақтандырылушыға) меншік, шаруашылық жүргізу құқығында немесе өзге де заңды негіздерде тиесілі мүлік сақтандыруға жатады.

7. Осы Ереже шеңберінде сақтандыру шарты жазбаша немесе электрондық нысанда жасалуы мүмкін. Шартты электрондық нысанда жасасу Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің интернет-ресурсын, Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің мобильді қосымшасын, Сақтандырушының/сақтандырушы серіктестерінің электрондық терминалын пайдалана отырып, осы Ережеге қосылу арқылы, Қазақстан Республикасының заңнамасында

көзделген өзге де тәсілдермен ресімделеді. Шарт электрондық нысанда сақтандыру шарты нысанында ресімделеді.

3. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі

8. Сақтандыру сомасы-сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.
9. Сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.

4. Сақтандыру жағдайларының тізімі

10. Сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға оның басталуының ықтималдығы мен кездейсоқтығының, оқиғаның басталуының нақты уақытына немесе орнына қатысты болжанбайтындығының, сондай-ақ оқиғаның басталуы нәтижесіндегі залалдардың мөлшеріне, оқиға шарттың қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде болуға тиіс, ол туралы Тараптар немесе, ең болмағанда, сақтанушы көрінеу білген немесе алдын ала хабардар болған, оқиғаның басталуының теріс салдары болуы мүмкін деген қауіптің болмауына ие болуға тиіс., сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) мүліктік мүддесі үшін тиімсіз экономикалық салдарлар, оқиғаның басталуы сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) ерік білдіруімен және (немесе) пиғылымен байланысты емес және пайда алу және (немесе) ұтыс алу мақсатын (алыпсатарлық тәуекел) көздемейді).

11. Осы Ережеге сәйкес сақтандыру шарты мынадай тәуекелдерге қатысты жасалады:

15.1. Мүлікті сақтандыру бойынша: аталған тәуекелдер (төменде көрсетілген факторлардың ғана салдарынан сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы нәтижесінде мүліктің бүлінуі немесе жоғалуы), атап айтқанда:

- 1) өрт;
- 2) найзағай соққысы;
- 3) жарылыс;
- 4) мүлікке басқарылатын ұшатын объектілердің немесе олардың сынықтарының не жүктің құлауы;
- 5) дүлей зілзалалар, атап айтқанда: жер сілкінісі (кейінгі өртті қоса алғанда), жанартаудың атылуы немесе жер асты отының әсері, көшкін, таудың опырылуы, боран, құйын, дауыл, су тасқыны, нөсер жаңбыр, қар көшкіні, сел;
- 6) желдің қатты екпіні (17,1 м/с және одан астам);
- 7) бұршақ;
- 8) көрші үй-жайлардан судың енуі нәтижесінде және/немесе су тасқыны, бұршақ, нөсер, сондай-ақ су құбыры, кәріз, жылыту жүйелеріндегі және өрт сөндіру жүйелеріндегі авариялар нәтижесінде су басу сияқты қолайсыз табиғи құбылыстар нәтижесінде су басу;
- 9) үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттерінің (бұзақылық, ұрлық, қарақшылық, вандализм, тонау, өртеу));
- 10) жылдамдығы 17,1 м/с астам желдің қатты екпіні нәтижесінде ғана ағаштардың құлауы;
- 11) сақтандыру аумағының шегінде болған көлік құралдарының соқтығысуы.

15.2. Көршілер алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру бойынша сақтандыру жағдайлары деп сақтанушының (сақтандырылушының) Шартта көрсетілген мүлікті пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыруы кезіндегі ұқыпсыздықтың, қателіктің немесе олқылықтың салдары болып табылатын және нәтижесінде сақтанушыға көршілердің зиянды өтеу туралы талабы қойылған оқиғалар, егер сақтандыру полисінде сақтанушы сақтандыру полисін қолдану арқылы:

- 1) оқиға Шарттың қолданылу кезеңінде басталса;

2) ол бойынша залал осы Шартқа сәйкес өтелуге жататын оқиға мен зиян келтірудің тікелей себеп-салдарлық байланысының болуы;

Абайсыздық деп сақтанушының (сақтандырылушының) менмендікпен немесе ұқыпсыздықпен жасаған әрекеті түсініледі.

12. Сақтандыру шартына "өрт" тәуекелі бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушының жазбаша өтініші және тұрғын жайды жалға алудың тиісті шартының көшірмесін ұсыну бойынша "жалға берілетін тұрғын үй" қосымша опциясы қосылған, сақтандырушы сақтанушыға бір айдан аспайтын мерзімге Сақтанушының тұрғын үйді жалға алуы бойынша шығыстарды жабуға қажетті лимитте 150 000 (бір жүз елу мың) теңгеден аспайтын біржолғы төлемді ұсынады.

5. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері және сақтандыру шектеулері

13. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көрсетілген сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың жалпы негіздерінен басқа, сақтандырушы жауап бермейді және, егер сақтандыру жағдайы сақтандырушыға сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:

1) сақтанушының/сақтандырылушының/пайда алушының (отбасы мүшелерінің) алкогольдік, есірткілік, уытқұмарлық масаң күйдегі және/немесе организмнің психомоторлық функцияларына әсер ететін дәрілік препараттарды пайдаланудағы әрекеттері/әрекетсіздігі;

2) саяси себептер бойынша террористік актілерге және үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттеріне тыйым салынады;

3) Топырақтың техногендік қозғалысы (шөгу және басқалар);

4) зауыттық ақау салдарынан келтірілген залал;

5) мүлікті мақсатсыз пайдалану, сондай-ақ оны пайдалану жөніндегі нұсқаулықты және Қазақстан Республикасында белгіленген өзге де нормалар мен қағидаларды бұза отырып пайдалану не мүлікті сақтанушының өтінішінде көрсетілгеннен өзге мақсаттарда пайдалану, Сақтанушы/пайда алушы/сақтандырылған адам білген немесе білуге тиіс техникалық ақауы бар мүлікті пайдалану жағдайларында пайдалануға тыйым салынады;

6) сақтандырылған мүліктің сақталуы қамтамасыз етілмеген, атап айтқанда: егер өтініште көзделсе, мүлікті тиісті қорғаусыз қалдыру, тиек құрылғыларын және/немесе құрылғыларды жұмыс жағдайына енгізбеу, сол сияқты ондайлардың болмауы, өтініште көзделген өзге де қауіпсіздік шараларының болмауы, сол сияқты оларды жұмыс жағдайына енгізбеу;

7) мүлікті пайдалану немесе оны пайдалану жөніндегі нұсқаулықта және дайындаушы зауытта белгіленген талаптарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасында белгіленген өзге де нормалар мен ережеге сәйкес келмейтін климаттық жағдайларда пайдалану жағдайларында пайдалануға тыйым салынады. Егер Қазақстан Республикасында мұндай нормалар көзделмесе, халықаралық құқық нормалары қолданылады;

8) дайындаушы зауыт арнайы ескертпеген және ұсынбаған қосалқы бөлшектерді, жиынтықтауыштарды және/немесе шығыс материалдарын пайдалану;

9) сақтандырылған мүлік орналасқан үй-жайға жабылмаған терезелер мен есіктер арқылы сұйықтықтардың (оның ішінде жаңбырдың), қардың, бұршақтың енуіне жол берілмейді;

10) жобалау қателері;

11) бөлмедегі ылғалдылықтың жоғары деңгейі (көгеру, саңырауқұлақтар және т.б.).

14. Сақтандырушының шарт бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін мыналар да негіз болуы мүмкін:

1) шарт күшіне енбеген кезеңде сақтандыру жағдайының басталуы;

- 2) сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етпеу немесе уақтылы хабардар етпеу;
- 3) құзыретті органдардың сақтандыру жағдайы туралы қорытындысының болмауы;
- 4) сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын немесе оның кезекті бөлігін шартта айқындалған мерзімде енгізбеуі;
- 5) Шартта көрсетілген сақтандыру аумағының шегінен тыс жерде мүліктің бүлінуі немесе жоғалуы.
- 6) Сақтанушының/сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша өз міндеттерін орындамауы;
- 7) Сақтанушының/сақтандырылушының/ пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ сақтандырушыға талап қою құқығының ауысуы үшін қажетті құжаттарды сақтандырушыға беруден бас тартуы негіз болып табылады;
- 8) нәтижесінде Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығын жүзеге асыруы мүмкін болмаған Сақтанушының/пайда алушының/сақтандырылушының әрекеттері (әрекетсіздігі);
- 9) мүлікті иесінің/меншік иесінің қараусыз қалдыру және/немесе олардың оны тиісті техникалық жай-күйде ұстау (күрделі немесе ағымдағы жөндеуді жүзеге асыру, коммуналдық жүйелерді тиісті техникалық жай-күйде ұстау және басқалар) жөніндегі міндеттерін жүзеге асырмауы кезеңінде қатарынан 30 (отыз) күнтізбелік күннен астам мерзімге сақтандыру жағдайының басталуы.

15. Сондай-ақ, шарт бойынша қамтылмайды:

- 1) сақтандырылған мүліктің тауарлық түрінің жоғалуы, сақтандыру жағдайының нәтижесінде тауарлық түрінің жоғалуы болған жағдайларды қоспағанда;
- 2) сақтандыру жағдайымен және оны уәкілетті органдарда дәлелдеумен байланысты істерді жүргізуге арналған шығыстар (ксерокөшірмелерге, нотариалдық куәландыруға, сараптамаға, адвокаттың, өкілдің, аудармашының қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар және т. б.);
- 3) сақтандырылған мүлікті жақсарту және жаңғырту бойынша шығыстар;
- 4) сақтандырушыға моральдық зиян және тұрақсыздық айыбы, сондай-ақ моральдық зиян және өтеуге ұсынылған тұрақсыздық айыбы;
- 5) үшінші тұлғаларға келтірілген зиян;
- 6) жоғалған пайда;
- 7) мүліктің қалыпты тозуы және табиғи кемуі, сондай-ақ оның табиғи ерекшеліктері салдарынан болған зақымдануы және/немесе жоғалуы (жойылуы);
- 8) сақтандыру жағдайының басталуы нәтижесінде салынған айыппұлдарды, өсімпұлдарды, тұрақсыздық айыбын және/немесе өзге де әкімшілік жазалар мен санкцияларды өтеу жөніндегі шығыстар;
- 9) сақтандырылған мүліктің шартқа қол қою кезінде болған және/немесе Сақтанушы білген немесе білуге тиіс механикалық сынуы немесе ақаулары. ;
- 10) сақтандырылған мүлікті пайдаланудың қалыптан тыс жағдайларын білдіретін сынақтар, қасақана қайта тиеу немесе эксперименттер жүргізу салдарынан сақтандырылған мүліктің механикалық сынуы, сондай-ақ Сақтандырушының келісімінсіз сақтандырылған мүліктің конструкциясына өзгерістер немесе жетілдірулер енгізу салдарынан сақтандырылған мүліктің механикалық сынуы болып табылады;
- 11) сақтандырылған мүліктің коррозия, эрозия немесе қоршаған ортаның кез келген басқа ұзақ химиялық немесе атмосфералық әсері, сондай-ақ лайдың, тоттың, қақтың және т. б. шамадан тыс әсер етуі салдарынан механикалық бұзылуы.;
- 12) магниттік өрістердің әсер етуі нәтижесінде Электрондық ақпаратты бағдарламалау, деректерді тасығыштарды енгізу, таңбалау, абайсызда жою кезінде жіберілген қателер

нәтижесінде келтірілген залал;

13) егер сақтандырушы абандонға өз құқығынан бас тартқан жағдайда, бүлінген сақтандырылған мүлікті сақтау және тасымалдау жөніндегі шығыстар, бұл ретте сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде жоғалған сақтандырылған мүліктің қалдық құнын ұстап қалу, сондай-ақ жарамсыз (қаза тапқан) мүлікті жою жөніндегі шығыстар өтелмейді;

14) сақтандырылған мүлікті тиеу, қайта тиеу, түсіру бойынша шығыстар;

15) сақтандырылған мүлікті тиеу, қайта тиеу, түсіру және тасымалдау нәтижесінде келтірілген залал;

16) сақтандырылған мүлікті бұзудың не сақтандырылған мүлік орналасқан үй-жайға күштеп кірудің ізінсіз ұрлау, сол сияқты құпиялы (белгісіз) мән-жайлар кезінде сақтандырылған мүліктің жоғалуы;

17) сақтандырылған мүлікке үй-жайдың, ғимараттың ылғалдылығы (зең, зең және т.б.) салдарынан келтірілген залал.

16. Сақтандыру шартын мыналарға қатысты жасауға болмайды:

1) далалық жағдайларда, жертөле үй-жайларында сақталатын мүлікті;

2) ағаштан, қаңқалы-Қамысты панельдерден, саманнан жасалған ғимараттарда сақталатын мүлікті;

3) пәтерлерде және/немесе үйлерде ағаш жабыны бар, бұзылуға және реконструкциялауға, күрделі жөндеуге жататын, тарих, мәдениет, сәулет ескерткіштеріне жататын мүлік;

4) сирек кездесетін, антикварлық немесе зергерлік бұйым болып табылатын мүлікті;

5) Құжаттар, ақша, бағалы қағаздар, қолжазбалар, слайдтар, фотосуреттер, бейне -, аудиожазбалар, коллекциялар, картиналар;

6) құстарды, үй жануарларын, өсімдіктерді, егістіктерді және екпелерді;

7) көлік құралдарына қосалқы бөлшектер, бөлшектер мен керек-жарақтар, құрылыс материалдары;

Жоғарыда көрсетілген мүлікке қатысты жасалған сақтандыру шарты ол жасалған кезден бастап (толық не ішінара) жарамсыз болып табылады.

6. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі мен аумағы

17. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартында көрсетілген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

18. Сақтандыру шарты тараптармен келісілген мерзімге жасалады. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі күндермен, апталармен, айлармен, жылдармен есептелетін уақыт кезеңімен айқындалады.

19. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.

20. Сақтандыру шартының қолданылу орны (сақтандыру аумағы) сақтандыру шартында көрсетілген аумаққа ғана қолданылады.

7. Сақтандыру шартының бекітілу тәртібі

21. Сақтандыру шарты Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша сақтанушыдан сақтандыруға арналған өтініштің негізінде жасалады, ол сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

22. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) болатын ықтимал шығындардың мөлшерін айқындау үшін елеулі мәні бар, сақтанушыға белгілі барлық мән-жайларды, егер бұл мән-жайлар сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болуға тиіс болмаса, хабарлауға міндетті. Кез келген жағдайда сақтандыру шартында немесе сақтандыру шартын жасасу кезеңінде сақтанушыға жіберілген

Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында нақты айтылған мән-жайлар Елеулі деп танылады.

23. Егер сақтандыру шартын жасасқаннан кейін сақтанушы сақтандырушыға көрінеу жалған мәліметтер хабарлағаны анықталса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

24. Сақтандырушы мүліктің бар-жоғын және жай-күйін, сақтанушы хабарлаған мүлік туралы мәліметтердің дұрыстығын тексеруге (қарап-тексеру жүргізуге), ал қажет болған кезде оның нақты құны мен тәуекел дәрежесін белгілеу мақсатында сараптама тағайындауға құқылы.

25. Сақтандырушы сақтанушыдан сақтандыруға берілген өтініште көрсетілген мәліметтерді растайтын және тәуекел дәрежесін сипаттайтын құжаттарды талап етуге құқылы.

8. Права и обязанности сторон

26. Сақтанушы құқылы:

- 1) болған оқиғаны сақтандыру жағдайы деп таныған жағдайда, сақтандыру төлемін алуға;
- 2) Шарт жоғалған кезде (Егер шарт жазбаша нысанда жасалған болса) - оның телнұсқасын алуға құқығы бар;
- 3) Сақтандырушының келісімімен Шарт талаптарын өзгертуге (егер шарт жазбаша нысанда жасалған болса);
- 4) осы Ережелерде және сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.
- 5) Сақтанушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да құқықтары бар.

27. Сақтанушы / Сақтанушы / пайда алушы міндетті:

- 1) Шарттың қолданылу кезеңінде сақтандыру объектісіне қатысты қолданылатын басқа сақтандыру шарттары туралы хабарлауға;
- 2) Шарт талаптарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру үшін сақтандырушының өкілін сақтандырылған мүлікке кедергісіз жіберуге міндетті;
- 3) тез арада, бірақ кез келген жағдайда 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің ұлғаюы туралы, шарт жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы барлық өзгерістер туралы жазбаша хабарлауға міндетті;
- 4) мүлікті оның нысаналы мақсатына сәйкес және өтініште көрсетілген мақсаттарда ғана пайдалануға, сондай-ақ оны қорғауға барлық шараларды қолдануға (Сақтанушының өтінішіне сәйкес);
- 5) мүлікті жөндеу және пайдалану кезінде Қазақстан Республикасында рұқсат етілген электр сымдарының, электр жабдықтарының, газбен жабдықтау/тарату жүйесінің, су құбырының, жылумен жабдықтаудың түрлерін ғана пайдалануға жол берілмейді;
- 6) мүлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын және дайындаушы зауыттың ұсынымдарын сақтауға міндетті;
- 7) дайындаушы зауыт арнайы ескерткен және ұсынған жинақтауыштар мен шығыс материалдарын ғана пайдалануға жол берілмейді;
- 8) мүлікті ағымдағы жөндеу үшін арнайы рұқсаты бар арнайы оқытылған мамандарды ғана тартуға құқылы;
- 9) газ жабдығын пайдалануға және газды пайдалануға қатысты белгіленген қауіпсіздік шараларын, оның ішінде газ қызметінің нұсқамаларын сақтауға, сондай-ақ газ жабдығын пайдалану және газды пайдалану қағидаларын бұзуға жол берілген барлық бұзушылықтарды уәкілетті орган белгілеген мерзімдерде жоюға міндетті;

- 10) сақтандыру жағдайы басталған кезде құзыретті органдарға дереу мәлімдеуге және сақтандырылған мүлікті құтқаруға және шығын мөлшерін азайтуға барлық ықтимал шараларды қолдануға міндетті;
- 11) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап қою құқығының ауысуын қамтамасыз етуге міндетті;
- 12) дереу, бірақ сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы сақтандырушыны жазбаша хабардар етуге міндетті. Сондай-ақ сақтанушының келтірілген зиянды өтеу міндеті туындаған оқиғаның себептері, барысы мен салдары туралы, сондай-ақ келтірілген зиянның сипаты мен мөлшері туралы айтуға мүмкіндік беретін барлық қол жетімді ақпарат пен құжаттаманы ұсыну;
- 13) сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандырылған мүлікті сақтандыру жағдайынан кейін болған күйінде Сақтандырушының өкілі қарап шыққанға дейін оның сақталуына шаралар қолдануға міндетті;
- 14) қажет болған жағдайларда өз күшімен және өз есебінен сақтандыру жағдайы орнында сақтандырушы өкілінің қатысуын қамтамасыз етуге міндетті;
- 15) сақтандыру төлемін алған кезде сақтандырушыға барлық құжаттар мен дәлелдемелерді беруге және оған Сақтандырушының өзіне Өткен талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті;
- 16) сақтандырушының өкілін зардап шеккен сақтандырылған мүлікті қарап-тексеру үшін кедергісіз жіберуге; ;
- 17) егер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талап қою мерзімі ішінде заң бойынша немесе шарт бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін негіз болып табылған мән-жай анықталса, сақтандырушы жазбаша хабардар еткен кезден бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға сақтандыру төлемінің бүкіл сомасын қайтаруға міндетті;
- 18) мүліктің орналасқан жері өзгерген кезде бұл туралы сақтандырушыға бір тәулік ішінде хабарлауға және көшкен күннен бастап 10 (он) күн ішінде шартты қайта ресімдеуге міндетті. Егер мүліктің жаңа орналасқан жері сақтандыру оқиғасының басталу тәуекелінің Елеулі ұлғаюымен байланысты болған жағдайда, сақтандырушы Шартты біржақты тәртіппен бұзуға (мүліктің орналасқан жері өзгерген сәттен бастап) немесе қосымша сақтандыру жарнасын (сыйлықақысын) төлеуді талап етуге құқылы.
- 19) Сақтанушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да міндеттері бар.

28. Сақтандырушы құқылы:

- 1) Сақтанушы хабарлаған ақпаратты тексеруге;
- 2) Сақтанушының Шарт талаптарын орындауын кез келген уақытта тексеруге құқылы, бұл ретте Сақтанушы оған бұған кедергі жасауға құқылы емес;
- 3) Сақтанушы Шарттың талаптарын бұзғанын анықтаған кезде Сақтандырушының оларды жою жөнінде сақтанушы үшін міндетті жазбаша нұсқаулар беруге құқығы бар;
- 4) құзыретті органдардан сақтандыру жағдайы туралы барлық қажетті құжаттаманы сұратуға;
- 5) Егер сақтандыру жағдайы Шарт талаптарының бұзылуы салдарынан, сондай-ақ осы Ережелердің 5-бөлімінде көрсетілген негіздер бойынша болса, сақтанушыға/пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы;
- 6) осы Ереженің 13-бөлімінде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

Сақтандырушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да құқықтары бар.

29. Сақтандырушының міндеттері:

- 1) сақтандыру жағдайы туралы хабарланған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде

сақтанушының немесе оның өкілінің қатысуымен және Сақтанушы сақтандыру объектісін ұсынған жағдайда зардап шеккен мүлікті қарап-тексеруді жүргізуге құқылы;

2) сақтандыру жағдайының басталуын, оның басталу себептерін, залалдың мөлшерін және сақтандыру төлемін алушының оны алу, жүзеге асыру немесе қажетті құжаттардың соңғысын алған кезден бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін төлеуден бас тарту құқығын растайтын барлық қажетті құжаттар болған кезде жүргізіледі.

Сақтандырушының Шартта және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да міндеттері бар.

9. Сақтанушының және сақтандырылушының сақтандыру жағдайы орын алғандағы әрекеттері

30. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру шартында белгіленген мерзімде сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етуге міндетті;
  - 2) құзыретті органдарға дереу мәлімдеуге міндетті;
  - 3) сақтандырылған мүлікті оның өкілі сақтандырушыны сақтандыру жағдайынан кейін болған күйінде қарап тексергенге дейін оның сақталуына шаралар қолдануға міндетті.
- Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

10. Сақтандыру жағдайын растайтын, залал мөлшерін анықтайтын құжаттар тізімі

31. Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтандыру төлемін алу үшін сақтандырушыға мынадай құжаттарды ұсынуы тиіс:

- 1) Сақтанушының болған оқиғаның қысқаша сипаттамасы бар жазбаша өтініші; ;
- 2) Бар болған жағдайда, мүлікке құқық белгілейтін құжаттар, техникалық паспорт, кепілдік талоны, конструкциялық элементтер мен инженерлік Жабдықтың техникалық сипаттамасы, меншік/иелену құқығы туралы құжаттар (сатып алу-сату/жалға алу шарттары, чектер, түбіртектер және т. б.), мүлікті пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар, дайындаушы зауыттың ұсынымдары-бар болған жағдайда;
- 3) уәкілетті мемлекеттік органдардың сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттары:
- 4) - өрт болған жағдайда-өртке қарсы қызметтен, ТЖ органдарынан және т. б. өрт туралы актінің көшірмесі.;
- 5) - жарылыс болған жағдайда-тиісті авариялық қызмет органының, Қазақстан Республикасы ТЖМ анықтамасы және т. б.;
- 6) - су құбыры, кәріз, жылыту желілерінің, өрт сөндіру және желдету жүйелерінің авариялары кезінде мүліктің жойылуы (жоғалуы) немесе зақымдануы жағдайында-тиісті коммуналдық шаруашылық қызметінен (авариялық қызмет, жөндеу-пайдалану басқармасы және т. б.) анықтама.;
- 7) - дүлей зілзалалардан мүлік жойылған (жоғалған) немесе бүлінген жағдайда-Қазгидрометтен немесе Қазақстан Республикасының ТЖМ-нен немесе басқа құзыретті органнан анықтама;
- 8) - ұрлық, үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері нәтижесінде мүлік жойылған (жоғалған) немесе бүлінген жағдайда-Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің тиісті баптарына сілтеме жасай отырып, ішкі істер органдарының осы факт бойынша қылмыстық іс қозғауы туралы немесе қылмыстық іс қозғаудан бас тарту туралы қаулының көшірмесі және/немесе тиісті анықтама және/немесе қылмыстық істі тоқтата тұру туралы қаулының көшірмесі және/немесе қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының көшірмесі және/немесе қылмыстық іс бойынша сот үкімі және/немесе;

- 9) - көлік құралдары соқтығысқан жағдайда-Әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттама, жол-көлік оқиғасының схемасы;
- 10) сақтандыру жағдайының басталу себебін анықтайтын құжаттар, өртке қарсы қызметтің қорытындылары, сараптама актілері, құқық қорғау органдарының құжаттары, Соттың қаулысы / шешімі не үкімі;
- 11) коммерциялық актілердің түпнұсқалары, Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының, Сот сараптамасы органдарының, тәуелсіз сарапшылардың сараптама актілері, қажет болған жағдайларда құрылыс/жөндеу ұйымдары жасаған сметалар, барлық мүдделі тараптардың қатысуымен жасалған мүлікті тапсыру-қабылдап алу бірлескен актілері;
- 12) "жалға берілетін тұрғын үй" опциясы бойынша біржолғы төлемді алу үшін-тиісті өтініш және жалға алу шарты, осы опция бойынша төлемді жүзеге асыру немесе төлеуден бас тарту туралы шешімді сақтандырушы Сақтанушымен ұсынылған құжаттардан және сақтандырушыға белгілі мән-жайлардан және "өрт" тәуекелі бойынша сақтандыру жағдайының салдары туралы ақпараттан қабылдайды»;
- 13) қажет болған жағдайда, егер сақтандыру жағдайы басталған мән-жайлардан зиянның мөлшері мен дәрежесін бағалау мүмкін болмаса немесе сақтандыру жағдайына қатысты қосымша мәліметтер алу талап етілсе, сақтандырушы өзге құжаттарды ұсынуды талап етуге құқылы. Сақтанушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды ұсынбаған жағдайда, сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру жағдайын хабарлаған сәттен бастап 14 (он төрт) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хат жібереді. Сақтанушы/Сақтандырылған тұлға тараптардың еркінен тыс себептерге байланысты жақын арада құжаттарды ұсыну мүмкін еместігі туралы сақтандырушыға хабарлаған жағдайлар ерекше жағдайлар болып табылады.

11. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру шарттары мен тәртібі

- 32.** Егер сақтандырушы мүліктің зақымдануын немесе жоғалуын (жойылуын) сақтандыру жағдайы деп таныған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтанушыға/пайда алушыға сақтандыру сомасы және бір мүлікке (бір затқа) белгіленген лимиттер шегінде, бірақ франшиза туралы шарттың қолданылуын ескере отырып, сақтандыру жағдайымен келтірілген нақты залалдан (тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебі негізінде белгіленген мүліктің нарықтық құнынан) аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.
- 33.** Сақтандыру жағдайының салдарынан келтірілген зиянның мөлшері тәуелсіз сарапшының бағалау туралы жазбаша есебі негізінде айқындалады. Бастапқыда тәуелсіз сарапшының қызметтеріне ақы төлеуді сақтандырушы жүргізеді. Тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебімен келіспеген жағдайда залалды қайта сараптауға ақы төлеуді сақтандыру шартының бастамашы тарабы жүргізеді. Тәуелсіз сарапшының бағалау туралы есебіне бүлінген және/немесе жоғалған мүліктің тізімдемесі, сондай-ақ бүлінген мүліктің фотосуреттері қоса беріледі.
- 34.** Мүлік бүлінген кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін сақтандырушы бүлінген мүлікті қалпына келтіру құнын немесе франшиза сомасын шегере отырып, оның жекелеген бөліктерін жөндеу жөніндегі қажетті шығындар сомасын негізге ала отырып айқындайды.
- 35.** Мүлік жоғалған (жойылған) кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін одан әрі пайдалануға жарамды мүлік қалдықтары мен франшиза сомасы шегеріле отырып, сақтандырушы айқындайды.
- 36.** Қажет болған жағдайда сақтандырушы/сақтанушы сақтандыру объектісін қалпына келтіру сметасын сараптау үшін істің нәтижесіне мүдделі емес сарапшылардың және/немесе мамандардың қызметтерін пайдалануға құқылы.

37. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азайтылады.
38. Сақтандыру төлемі сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішке сәйкес не заң актілерінде белгіленген шекте қолма-қол ақшамен не Сақтанушының/пайда алушының банк шотына аудару арқылы жүргізіледі. Сақтандыру төлемінің күні Сақтандырушының банктік шотынан ақшаны есептен шығару күні, ал залалды заттай түрде өтегенде сақтандырылған мүлікке ұқсас затты беру күні, ал оны жөндеу кезінде сақтандырылған мүлікті жөндеуді жүргізетін ұйымның банктік шотына ақша түскен күн болып есептеледі.
39. Сақтандырушы сақтанушының келісімі бойынша сақтандыру төлемін сақтандыру төлемінің сомасы шегінде заттай нысанда залалды өтеумен ауыстыруға құқылы.
40. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін, Сақтандырылған мүлік жоғалған (жойылған) кезде сақтанушы сақтандырушыға жазбаша өтініш-абандон (сақтанушының сақтандырушының пайдасына сақтандыру объектісіне мүліктік құқықтардан бас тартуы), сақтандырылған мүлікке барлық құқық белгілейтін құжаттарды (түпнұсқаларды), сондай-ақ кілттер жиынтығын (түпнұсқаларды) берумен бірге ұсынуға міндетті.
41. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде жоғалған сақтандырылған мүліктің қалдық құнын ұстап, абандонға өз құқығынан бас тартуға құқығы бар.
42. Егер сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру объектісіне қатысты өзге сақтандыру шарттары қолданылған болса, сақтандыру төлемі сақтандыру объектісі әрбір Сақтандырушының сақтандырған сақтандыру сомаларының арақатынасына пропорционалды түрде бөлінеді, ал сақтандыру шартының Тарапы болып табылатын сақтандырушы сақтандыру төлемін оның үлесіне келетін бөлігінде ғана жүзеге асырады.
43. Егер құзыретті органдар сақтанушыға немесе оның қызметкерлеріне қарсы қылмыстық іс қозғаған және (немесе) сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан мән – жайларға және оларға келтірілген залалдарға тергеп-тексеру аяқталғанға дейін тергеп-тексеру жүргізілген жағдайда, Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар.
44. "Жоғалту" тәуекелі бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерінен Шартта көзделген тиесілі, бірақ Сақтанушы оған төлемеген сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) шегеріп тастайды. Егер сақтанушы сақтандырушыға тиесілі, бірақ төлемеген сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) сомасы сақтандыру төлемінің мөлшерінен асып кеткен жағдайда, сақтандырушы сақтандыру төлемінің сомасын ұстап қалады, ал сақтанушы сақтандырушы сақтандыру төлемінің сомасын ұстап қалған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсталған сақтандыру төлемінің мөлшері мен шартта көзделген тиесілі сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) мөлшері арасындағы айырма сомасын төлеуге міндеттенеді..

12. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру жайлы, немесе одан бас тарту жайлы шешімнің қабылдану мерзімі

45. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталуын, оның басталу себептерін, залалдың мөлшерін және егер сақтандыру шартында өзгеше мерзім белгіленбесе, алушының сақтандыру төлеміне құқығын растайтын қажетті құжаттардың соңғысы ұсынылған сәттен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірмей сақтандыру төлемін

жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

13. Сақтандыру шартын бұзу

46. Сақтандыру шарты сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда өз қолданысын тоқтатады.

47. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатудың салдары сақтандыру шартының және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады.

14. Дауларды шешу тәртібі

48. Сақтандыру шартынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаралады.

15. Қосымша шарттар

49. Егер жасалған сақтандыру шартында осы Ережеде көрсетілгеннен өзге талаптар қамтылған жағдайда, жасалған сақтандыру шартының талаптары басым болып табылады.

50. Ережелерде ескерілмеген барлық нәрсе тараптармен жасалған сақтандыру шартына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес реттеледі.

51. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер нәтижесінде Ереженің жекелеген тармақтары Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін болса, онда олар күшін жояды және Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормалары қолданылады. Бұл ретте Ереженің жекелеген тармақтарының күшін жоғалту тұтастай алғанда Ереженің жоғалуына немесе жарамсыздығына әкеп соқпайды.

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 1 қосымша**Табиғи апаттардан сақтандыру бойынша қосымша шарттар
(Ереженің 16-Т. 2-т. 8-бөлігіне)**

1. Осы Ережеге және Ереженің №1 қосымшасына сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы осы Ереженің 8-тармағының 2) тармақшасында аталған табиғи апаттардың 16-тармағының салдарынан мүліктің бүлінуінен немесе жойылуынан сақтандыру қорғанысын ұсынады:

1) егер сақтанушы сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды жобалау, салу және пайдалану кезінде осы ғимараттар мен құрылыстар орналасқан жердің сейсмологиялық жағдайлары тиісті дәрежеде ескерілгенін дәлелдесе ғана, жер сілкінісінен болған залалдар өтелуге жатады;

2) топырақ көшкінінен, шөгуінен немесе өзге де қозғалысынан болған шығындар, егер олар жарылыс жұмыстарын жүргізуден, қазаншұңқырлар мен карьерлерден топырақ қазудан, бос жерлерді көмуден немесе жер себу жұмыстарын жүргізуден, сондай-ақ қатты, сұйық немесе газ тәріздес пайдалы қазбаларды өндіруден немесе кен орындарын игеруден туындаған жағдайда өтелуге жатпайды;

3) дауылдан, құйыннан, дауылдан, құйыннан немесе атмосферадағы табиғи процестерден туындаған ауа массаларының өзге де қозғалысынан болған шығындар, егер шығын келтірген желдің жылдамдығы 60 (алпыс) км/сағ-тан асқан жағдайда ғана өтеледі. Желдің жылдамдығы Қазақстан Республикасының тиісті гидрометқызметтерінің анықтамаларымен расталады.

2. Сақтандырылған үй-жайларға жабылмаған терезелер, есіктер немесе ғимараттардағы өзге де тесіктер арқылы жаңбырдың, қардың, бұршақтың немесе балшықтың енуі салдарынан туындаған залалдар, егер бұл тесіктер дауыл, құйын, дауыл немесе құйын салдарынан туындамаса, өтелуге жатпайды.

3. Сақтандырылған мүліктің сумен зақымдануынан болған залалдар, егер олар табиғи апаттар Ережелеріне № 1 қосымшаның 1-тармағында санамаланғандардың бірінен тікелей туындамаса, мысалы, мүліктің еріген, жаңбыр, су құбыры суымен зақымдануы салдарынан, шатырлардың ағып кетуінен болған залалдар және т. б. өтелуге жатпайды.

4. Егер сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың, сондай-ақ олардағы мүліктің бүліну немесе бұзылу себептерінің бірі олардың ескіруі, ұзақ уақыт пайдалану салдарынан ішінара бұзылуы немесе бүлінуі болып табылса, сақтандырушының сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың ескіруі шығын мөлшеріне әсер еткен шамада сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы бар. Егер сақтанушы құрылыстың ескіруі шығын мөлшеріне әсер етпегенін дәлелдесе, Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеті сақталады.

5. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше айтылмаса, сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің салдарынан болған залалдар бойынша жүргізілмейді.:

1) шыны қабырғалардың витриналарын, витраждарын, әрқайсысының көлемі 1,5 (бір жарым) ш. м. асатын терезе және есік әйнектерін, сондай-ақ осындай әйнектер бекітілген терезе және есік жақтауларын немесе өзге де жиектемелерді зақымдау немесе жою;

2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстардың сыртқы жағына бекітілген мачталар, антенналар, ашық электр сымдары, Жарық жарнама қондырғылары, плакат қалқандары, қорғайтын күнқағарлар немесе витриналардың қалқалары және т. б. заттардың зақымдануы немесе жойылуы.

6. Құрылысы аяқталмаған, күрделі жөндеу үшін немесе басқа да себептер бойынша ұзақ мерзімге босатылған ғимараттар мен құрылыстарды тікелей мақсаты бойынша пайдаланатын адамдар сақтандыруға қабылдамайды. Сақтанушы сақтандырылған

ғимараттар мен құрылыстардың жөндеу жүргізу үшін немесе басқа да себептер бойынша 60 (алпыс) күннен астам мерзімге босатылғаны туралы сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті. Сақтандырушы сақтандыру шартының қолданылуын осы кезеңге тоқтата тұруға құқылы.

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 2 қосымша**Жарылыстан болған шығындарды сақтандыру бойынша қосымша шарттар
(Ереженің 16-Т. 2-т. 6-бөлігіне)**

1. Осы Ережеге және Ережеге №2 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы бу қазандықтарының, газ қоймаларының, газ құбырларының, машиналардың, аппараттардың және басқа да осыған ұқсас құрылғылардың жарылуы салдарынан мүліктің зақымдануынан немесе жойылуынан сақтандыру жабынын ұсынады.
2. Жарылыс-бұл газдардың кеңейтуге деген ұмтылысына негізделген қысқа уақыт ішінде шектеулі көлемде энергияның көп мөлшерін босатудың тез жүретін процесі. Резервуардың (қазандықтың, құбырдың және т.б.) жарылуы тек осындай жарылыс болып саналады, бұл резервуардың қабырғалары резервуардың ішіндегі және сыртындағы қысымды теңестіруге мүмкіндік береді. Егер мұндай резервуардың ішінде химиялық реакциялардың тез өтуінен туындаған жарылыс болса, онда резервуарға келтірілген зақымдарды сақтандырушы, егер оның қабырғаларында олқылықтар болмаса, жабады. Сақтандырушымен резервуардағы вакуум немесе газдың сиретілуінен келтірілген залалдар өтелмейді.
3. Жану камераларында болатын жарылыстар салдарынан Іштен жану қозғалтқыштарына немесе ұқсас машиналар мен агрегаттарға келтірілген залалдар сақтандырумен жабылмайды.
4. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше көзделмесе, Динамит жарылыстарынан немесе өзге де жарылғыш заттардан болған залалдар өтелуге жатпайды.
5. Жарылғыш заттар деп тез химиялық реакцияға қабілетті, көп мөлшерде жылу мен газ бөлінетін және қандай да бір нысанда жарылыстар жүргізу үшін әдейілеп арналған химиялық қосылыстар немесе заттардың қоспалары түсініледі.

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 3 қосымша**Су құбыры, кәріз, жылыту және өртке қарсы жүйелердегі судың зақымдануынан сақтандыру бойынша қосымша шарттар
(Ереженің 16-Т. 2-т. 10-бөлігіне)**

1. Осы Ережеге және Ережеге № 3 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандырушы су құбыры, кәріз, жылыту және өртке қарсы (спринклерлік) жүйелердің кенеттен бүлінуі салдарынан мүліктің сумен зақымдануынан, сондай-ақ соңғысын қосудың кенеттен және қажеттілігінен туындамауынан сақтандыру қорғанысын ұсынады.
2. Ғимараттар мен құрылыстарды сақтандыру кезінде сақтандыру қорғауы мыналарға да қатысты:
  - 1) жүйе Ережелеріне № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетілген құбырлардың сақтандырылған ғимараттарындағы кенеттен сынуды жою бойынша шығыстар, бұл ретте құбырларды ауыстыру қажет болған кезде әрбір сақтандыру жағдайы бойынша құбырлардың бүлінген учаскесінің 2 (екі) қума метрін ауыстыру құнынан аспайтын шығыстар өтеледі;
  - 2) құбыржолдардың, сондай-ақ крандар, вентильдер, бактар, ванналар, радиаторлар, жылыту қазандары, бойлерлер және т. б. сияқты олармен тікелей қосылған аппараттар мен аспаптардың Ережелеріне № 3 қосымшаның 1) Т. 2 т. көрсетілген кенеттен қатып қалуынан болған залалдарды жою жөніндегі шығыстар кіреді.;
  - 3) құбыржолдар қағидаларына № 3 қосымшаның 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген еріту жөніндегі шығыстар;
  - 4) сақтандырылған үй-жайларды сақтандыру жағдайынан кейін тазарту бойынша шығындар.
3. Сақтандырылған ғимараттар мен үй-жайлардан тыс орналасқан құбыржолдарды немесе су құбыры, жылыту, кәріз немесе өртке қарсы жүйелердің өзге де бөліктерін жөндеу немесе ауыстыру, сондай-ақ еріту жөніндегі шығыстар өтелуге жатпайды.
4. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше қарастырылған болса, Ережелердің № 3 қосымшасының 1-тармағында көрсетілген өнеркәсіптік және коммерциялық мақсаттар үшін пайдаланылатын машиналарға, жабдықтарға, қазандықтарға және электр қуат қондырғыларына келтірілген шығындар, сондай-ақ Ережелердің № 3 қосымшасының 1-тармағында көрсетілген жүйелер бұзылған кезде мүліктің ыстық немесе конденсацияланған бумен зақымдануынан болған шығындар өтелуге жатады.
5. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше айтылмаса, залалдар өтелуге жатпайды:
  - 1) жүйелердің қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетілген бұзылуларға байланысты жалдау немесе пәтер ақысының жоғалуынан;
  - 2) осындай жүйелердің бүлінуіне байланысты өндірістегі үзілістен босатылады.
6. Өртке қарсы спринклерлік жүйелердің кенеттен қосылуынан болған шығындар, егер олар салдары болып табылмаса ғана жабылады:
  - 1) өрт кезінде пайда болған жоғары температура;
  - 2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу немесе қайта жаңарту;
  - 3) спринклерлік жүйелердің өздерінің конструкцияларын монтаждау, бөлшектеу, жөндеу немесе өзгерту;
  - 4) залал басталғанға дейін сақтанушыға белгілі және белгілі болуы тиіс спринклерлік жүйелердің өздерінің құрылыс ақаулары немесе ақаулары.
7. Сақтандыру өтелмейді:
  - 1) сақтандырылған мүліктің сумен зақымдануынан болған шығындар, егер олар Ережеге 3-қосымшаның 1-тармағында көрсетілген себептердің бірі бойынша болмаса, мысалы, жаңбыр немесе еріген су зақымданған, үй-жайларды тазалау және тазалау, су тасқыны, су

басу кезінде немесе жерасты сулары деңгейінің жоғарылауы салдарынан болса;

2) Ережеге № 3 қосымшаның 2-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, крандар, вентильдер, бактар, ванналар, радиаторлар, жылыту қазандықтары, бойлерлер және т. б. сияқты аппараттар мен аспаптар жүйелерінің қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында аталған құбырмен қосылған зақымданулардан болған шығындар;

3) жүйелер қағидаларына № 3 қосымшаның 1-тармағында көрсетілген табиғи тозудың, тоттанудың немесе тоттанудың салдарынан болған шығындар;

4) жоғалған пайда, пайданың жоғалуы, судың, будың немесе жылудың жоғалуы және т. б. сияқты жанама шығындар.;

5) егер тауарлар еденнің бетінен 20 (жиырма) см-ден кем қашықтықта жертөле немесе өзге де тереңдетілген үй-жайларда сақталса, қоймадағы тауарларға келтірілген залалдар жатады;

6) сақтандыру басталғанға дейін пайда болған, бірақ ол басталғаннан кейін анықталған залалдар.

8. Сақтанушы міндетті:

1) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарда су құбыры, кәріз, жылыту және өртке қарсы жүйелерді қалыпты пайдалануды, оларға уақтылы техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді қамтамасыз етуге міндетті;

2) сақтандырылған ғимараттар мен құрылыстарды күрделі жөндеу үшін немесе өзге мақсаттар үшін 60 (алпыс) күннен астам мерзімге босатудың жоғарыда көрсетілген жүйелерін су мен будан уақтылы босатуды өшіруге және қамтамасыз етуге міндетті.

9. Егер сақтанушы Ереженің № 3 қосымшасының 8-тармағында көрсетілген міндеттерді орындамаса, сақтандырушы жоғарыда көрсетілген міндеттемелерді орындамау шығын мөлшерінің ұлғаюына әкеп соқтырған шамада сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы.

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 4 қосымша**Ұрлық пен тонаудан сақтандыру бойынша қосымша шарттар
(к-бөлігінің 11-бабының 2) Ереженің 16-п.)**

1. Осы Ережеге және Ережеге № 4 қосымшаға сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша Сақтандырушы мүліктің бүлінуінен, жоғалуынан немесе жойылуынан сақтандыру қорғанысын ұсынады.:

- 1) ұрлық;
- 2) сақтандыру аумағы шегінде тонау;
- 3) сақтандыру аумағына немесе аумағынан тасымалдау кезінде тонау немесе жоғарыда көрсетілген әрекеттерді жасау әрекеттері.

Жоғарыда көрсетілген қауіптердің кез келгені, егер бұл сақтандыру шартында ерекше ескертілген жағдайда ғана сақтандырылған болып есептеледі.

2. Егер шабуылдаушы болса, ережелер мен сақтандыру шарты тұрғысынан ұрлық орын алады:

- 1) сақтандырылған үй-жайларға есіктер мен терезелерді сындырып, басты кілттерді немесе жалған кілттерді немесе өзге техникалық құралдарды қолданып кіреді. Түпнұсқа кілттерге билік етуге құқығы жоқ адамдардың тапсырмасы бойынша немесе хабардар болуымен дайындалған кілттер жалған болып саналады. Сақтандыру аумағынан мүліктің жоғалу фактісі жалған кілттердің қолданылуын дәлелдеу үшін жеткіліксіз;
- 2) сақтандырылған үй-жайлардың шегінде мүлікті сақтау қоймасы ретінде пайдаланылатын заттарды сындырады немесе оларды бастырмалардың, жалған кілттердің немесе өзге де құралдардың көмегімен, сақтанушыдан және онда жұмыс істейтін адамдардан басқа, сондай-ақ үшінші тұлғалар қызметтік немесе шаруашылық мақсаттарда пайдаланатын үй-жайларда ашады. Мұндай залалдар бойынша сақтандыру қорғауы, егер бұл сақтандыру шартында ерекше ескертілген жағдайда ғана бар;
- 3) бұрын әдеттегі жолмен кірген, жабық үй-жайлардан заттарды алып қояды, онда олар жабылғанға дейін жасырын қалады және үй-жайдан шыққан кезде Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген құралдарды пайдаланады.

3. Сақтандыру шарты мағынасында тонау, егер:

- 1) сақтанушыға немесе онымен жұмыс істейтін адамдарға олардың сақтандырылған мүлікті алып қоюға қарсылығын басу үшін зорлық-зомбылық қолданылады;
- 2) Сақтанушы немесе сақтанушыда жұмыс істейтін адамдар денсаулығына немесе өміріне қатер төндіріп, егер сақтандыру аумағы бірнеше сақтандырылған ғимараттар немесе объектілер болып табылса, сақтандыру аумағы шегінде сақтандырылған мүлікті береді немесе беруге жол береді, сақтанушының немесе онда жұмыс істейтін адамдардың денсаулығына немесе өміріне қатер төнген сақтандырылған ғимарат шегінде мүлікті алып қою тонау деп есептеледі;
- 3) сақтандырылған мүлік сақтанушыдан немесе оның қолында жұмыс істейтін адамдардан, егер олардың мұндай жай-күйі олардың қаскүнемдік немесе өрескел абайсыз әрекеттерінің салдары болып табылмаса және оларға мұндай алып қоюға қарсылық көрсетуге мүмкіндік бермесе, дәрменсіз күйде болған кезеңде алып қойылады.

4. Сақтанушыда жұмыс істейтін адамдарға сақтандырылған мүлікке қамқорлық жасау уақытша тапсырылған соңғысының отбасы мүшелері теңестіріледі.

5. Мүлікті аумақтан немесе сақтандыру аумағына тасымалдау кезеңінде тонау кезінде Ережеге № 4 қосымшаның 3-тармағында көрсетілгенге қосымша мынадай шарттар қолданылады:

- 1) сақтанушыға оның тапсырмасы бойынша осындай тасымалдауды жүзеге асыратын тұлғалар теңестіріледі. Алайда бұл ереже жүктердің, құндылықтардың және қолма-қол ақшаның кәсіби тасымалдаушылары немесе сақтанушыда жұмыс істемейтін инкассаторлар

шарттар бойынша жүзеге асыратын тасымалдарға қолданылмайды;

2) мұндай тасымалдарды жүзеге асыратын адамдар кемінде 18 (он сегіз) және 60 (алпыс) жастан аспау керек. Ережеге № 4 қосымшаның 3-тармағының 2) тармақшасында аталған жағдайларда тонау тек сақтандырылған мүлік қауіп төнген жерде алынған жағдайда ғана орын алады.

6. Сақтандыру салдарынан болған залалды өтемейді:

1) сақтанушымен бірге тұратын және онымен бірлескен шаруашылық жүргізетін, бұзып ұрлау немесе тонау белгілері бар адамдардың осындай іс-әрекеттері;

2) ұрлықты бұзып немесе тонау жүзеге асыру және дайындау сақтандырылған үй-жайларға осы адамдар үшін кіру рұқсаты жабылған уақытта жүргізілген жағдайларды қоспағанда, сақтанушыда жұмыс істейтін адамдардың қасақана іс-әрекеттері;

3) егер сақтандыру аумағына немесе аумағынан тасымалдау кезеңінде тонау:

* тасымалдау Сақтандыру шартымен жасалғанға қарағанда көлік құралдарының үлкен санымен жүзеге асырылған;

* тонауды тасымалдауды жүзеге асыру тапсырылған адамдар жасайды.

4) өрттің, жарылыстың немесе су құбыры суымен зақымданудың, егер бұл оқиғалар бұзып ұрлау, тонау немесе оларды жасау әрекетінің салдары болып табылса;

5) Ереженің 21-тармағының 1), 2) тармақшаларының ережелеріне сәйкес әскери іс-қимылдар немесе ядролық энергияның әсері.

7. Сондай-ақ, сақтандыру өтемі олардан қолма-қол ақша алынғанға дейін кассалық және соларға ұқсас аппараттарға, олардың ішіндегісін және өзгелерін қоса алғанда, монеталарды қабылдауға арналған құрылғылары бар сауда немесе ұсақтау автоматтарына қолданылмайды.

8. Егер сақтандыру шартында сақтанушыда жұмыс істейтін адамдардың жеке мүлкі үшін арнайы сақтандыру көзделсе, онда мұндай сақтандыру тек осы адамдар өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде пайдаланатын заттарға ғана қолданылады. Сақтанушыда жұмыс істейтін адамдарға тиесілі қолма-қол ақша, бағалы қағаздар және көлік құралдары сақтандырумен жабылмайды. Жоғарыда көрсетілген мүлікке қатысты сақтандыру, егер осы мүлікке қатысты өзге сақтандыру шарттары жасалмаған жағдайда ғана қолданылады.

9. Егер бұл сақтандыру шартында ерекше көзделген болса, шығыстар өтелуге жатады:

1) сақтандыру жағдайынан кейін үй-жайларды жинау және тазарту бойынша;

2) сақтандыру жағдайынан келтірілген зақымдарды жою бойынша:

* сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру объектілері болып табылатын ғимараттардың шатырларына, төбелеріне, қабырғаларына, едендеріне, құлыптарына, терезелеріне (әйнектерін қоспағанда) немесе қорғаныш торларына;

* жеке тұрған жарнамалық стендтерге немесе витриналарға (шыныны қоспағанда), егер олар сақтандыру аумағына тікелей жақын орналасқан болса;

* кассалық сейфтер мен брондалған бөлмелердің кілттерін қоспағанда, сақтандыру жағдайы салдарынан кілттері жоғалған үй-жайлардың құлыптарын немесе кілттерін ауыстыру бойынша.

10. Сақтандыру тек ұрлық жасаған кезде (Ереженің №4 қосымшасының 2 тармағы) немесе тонау кезінде (Ереженің №4 қосымшасының 3 тармағы) сақтандыру аумағында болған сақтандырылған мүлікті алып қою, зақымдау немесе жою арқылы келтірілген шығындарды өтейді.

11. Сақтандыру аумағына тек осы сақтандыру аумағынан тыс жерде Ұрының немесе тонаушының өтініші бойынша жеткізілген мүлік сақтандырылмаған болып саналады.

12. Сақтандыру аумағы:

1) ұрлықтан сақтандыру бойынша (Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағы) - сақтандыру шартында көрсетілген ғимараттардың үй-жайлары;

2) тонаудан сақтандыру бойынша (Ереженің №4 қосымшасының 3 т.) - Ережелердің № 4 қосымшасының 12 Т. 1) т. аталғандардан басқа, сақтандырылған ғимараттар тұрғызылған, сақтандыру шартында көрсетілген жер телімдерінің аумағы, егер бұл телімдер бөгде тұлғалармен оларды пайдалануды болдырмайтындай етіп қоршалған болса;

3) тасымалдау кезеңінде тоналғандардан сақтандыру бойынша (Ережеге 4 - қосымшаның 5-т.) - сақтандырылған мүлікті тасымалдаудың әдеттегі және ұтымды таңдалған маршруттары. Сақтандырылған мүлік ол бұрын болған үй - жайдан көлікке тиеу үшін оны шығару сәтінде маршрутқа кірген, ал маршруттан шыққан мүлік оны жеткізілген адамдарға беру кезінде ол маршрутқа кірген болып есептеледі.

13. Егер сақтандыру шартында аса құнды мүлікті сақтандыру бойынша арнайы өтеу көзделсе, онда сақтандыру төлемі ұрлық (Ережеге 4-қосымшаның 2-тармағы) немесе тонау (Ережеге 4-қосымшаның 3-тармағы) жасалған кезде ол арнайы қоймаларда (броньдалған үй-жайларда, сейфтерде, жанбайтын шкафтарда және т.б.) болған жағдайда ғана жүзеге асырылады. Сақтандырушы сақтандыру шарттарында осындай сақтау қоймаларының түрі мен қауіпсіздік дәрежесін көрсетуге, сондай-ақ егер оны сақтандыру сақтандыру шартында көзделсе, бағалы мүлікті сақтау орындарында немесе арнайы сақтау орындарында ұстауды ұйғаруға құқылы.

14. Ереженің №4 қосымшасының 7-тармағында айтылған кассалық және сауда аппараттары Ереженің №4 қосымшасының 13-тармағы мағынасында қойма болып саналмайды.

15. Ереженің 3-бөлімінің ережелеріне қосымша нақты құн болып саналады:

1) бағалы қағаздарда-олардың ресми бағамы;

2) жинақ кітапшаларында және оларға ұқсас құжаттарда - сақтандыру жағдайы күніне салым сомасы. Сақтанушы зиянкестердің қаражатты Банк және жинақ шоттарынан есептен шығаруының алдын алу бойынша барлық шараларды қолдануға міндетті. Мұндай шараларды қабылдамау немесе уақтылы қабылдамау Ереженің 5-бөлімінде көзделген салдарларға әкеп соғады.

16. Ұрлықтан сақтандыру кезінде тәуекел дәрежесінің жоғарылауы болып саналады:

1) Ережеге 4-қосымшаның 13-тармағына сәйкес бағалы мүлік үшін көзделген неғұрлым сенімді қоймаларды жою немесе ауыстыру немесе сақтау орындарының сенімділік дәрежесін төмендету;

2) сақтандырылған ғимараттар мен үй-жайларды жөндеу немесе қайта жабдықтау, сондай-ақ Сақтандырылған тұлғаға тікелей жанасатын ғимараттар мен құрылыстарды жөндеу немесе осындай ғимараттарда құрылыс ағаштары немесе көтергіштер орнату;

3) сақтандырылушыға тікелей (жоғарыдан, төменнен немесе бүйірден) жанасатын үй-жайларды ұзақ мерзімге (60 (алпыс) күннен астам) босату;

4) сақтанушының шаруашылық қызметін ұзақ мерзімге (60 (алпыс) күннен астам) тоқтату);

5) сақтанушының сақтандырылған Үй-жайлар мен қоймалардағы құлыптарды, егер мұндай құлыптардың кілттері бұрын жоғалған болса, соларға дереу ауыстыру жөніндегі шараларды қабылдамауы.

17. Сақтанушы тәуекел дәрежесін арттыратын мән - жайларды жою үшін қолынан келгеннің бәрін дереу жасауға, ал бұл мүмкін болмаған кезде-сақтандырушымен келісім бойынша қосымша қауіпсіздік шараларын қолдануға міндетті. Сақтанушы жоғарыда көрсетілген міндеттерді орындамаған жағдайда, Ереженің 5-бөлімінде көзделген салдарлар туындайды.

18. Ереженің 38-тармағының ережелеріне қосымша, сақтанушы міндетті:

1) заңдарда, нормативтік актілерде немесе сақтандыру шартында көзделген мүлікті қорғау және құндылықтарды сақтау қағидаларын орындауға міндетті;

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 5 қосымша

Радиацияның және радиоактивті ластанудың әсерінен қауіптерді алып тастау туралы

1. Ережелер негізінде жасалған сақтандыру шартының мыналарға қатысты күші жок:

1) қандай да бір меншікті жоғалтуға (қиратуға) немесе бүлдіруге не радиацияның және радиоактивті ластанудың осы әсерінің нәтижесі немесе салдары болып табылатын қандай да бір залалға немесе шығындарға;

2) егер тікелей немесе жанама себеп немесе оның себептерінің бірі қандай да бір көзден иондаушы сәулелену немесе радиоактивті жұқтыру болып табылса, жауапкершіліктің кез келген түріне қатысты қолданылады.

2. Осы Ереже бойынша осы Ереженің 1-тармағының шарттары болмаған кезде және тікелей немесе жанама себеп немесе олардың себептерінің бірі иондаушы сәулелену немесе қандай да бір радиоактивті материалдардан оларды жүк ретінде тасымалдау барысында радиоактивті жұқтыру болып табылатын шығындар (жойылу), залал, шығындар немесе жауапкершілік мынадай шарттар сақталған кезде (осы Ереженің басқа шарттарына сәйкес) жабылады:

1) Егер кез келген радиоактивті материалдарды тасымалдау барлық қатынастарда шектеулер бар заттарды тасымалдауға қатысты қолданыстағы талаптарды қанағаттандырған жағдайда ғана сақтандырушы жауапты болады;

2) сақтандыру шарты Шарттың қолданылу кезеңі ішінде болған сақтандыру жағдайының нәтижесі болып табылатын сақтанушыға қойылатын талаптарға ғана қатысты күшке ие болады, бұл ретте сақтанушының сақтандырушыға немесе кез келген талап қоюшының сақтанушыға қоятын кез келген шағымы нәтижесі осы кінә қою болып табылатын оқиға болған күннен кейін талап қою мерзімі ішінде қойылуға тиіс;

3) осы Ереженің 2-тармағына сәйкес мүліктің жоғалуы (жойылуы) немесе бүлінуі жөніндегі шағымдар, егер жұқтыру деңгейі төменде келтірілген шәкілмен белгіленетін ең жоғары жол берілетін деңгейден асып кеткен жағдайда қабылданады:

Көзі	Максималды рұқсат етілген деңгей
	бекітілмеген радиоактивті
	беткі инфекциялар
	(орташа 300 см ²)
Бета, гамма және төмен ұйтты	4 Беккерелден/см ² жоғары емес
альфа көздер	(104 микрокюри / см ²)
Басқа альфа көздері	0.4 Беккерель/см ² жоғары емес
	(103 микрокюри / см ²)

4) Ереженің № 8 қосымшасының 2 т. талаптарымен жасалған сақтандыру шартын сақтандырушы 7 (жеті) күн бұрын хабарлай отырып, кез келген уақытта бұза алады.

3. Жоғарыда көрсетілген тәуекелдер қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеу кезінде сақтандыруға қабылдануы мүмкін.

Мүлікті ерікті сақтандырудың ережелеріне № 6 қосымша**Кез келген жұқпалы аурулардың қаупін жою туралы
(LMA 5394)**

1. Кері жағдай туралы кез келген ережеге қарамастан, осы сақтандыру кез келген шығындар, залал, жауапкершілік, шығыстар, айыппұлдар, өсімақылар бойынша немесе тікелей немесе жанама түрде байланысты немесе қандай да бір түрде байланысты немесе келесі әрекеттердің кез келгенінің нәтижесінде туындайтын кез келген басқа соманы, оның ішінде олардың пайда болуының кез келген қорқынышын немесе қатерін, олар нақты немесе болжайтын болса да, өтеуді болдырмайды:
  - 1.1. Кез келген инфекциялық ауру, вирус, бактерия немесе басқа микроорганизм (симптомдық және симптомсыз);
  - 1.2. Коронавирус (COVID-19), оның кез-келген мутациясы немесе өзгеруі;
  - 1.3. Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымы немесе кез-келген мемлекеттік орган жариялаған Пандемия немесе індет.
2. Егер сақтандырушы осы ерекшелікке байланысты қандай да бір сома осы сақтандырумен өтелмейді деп мәлімдесе, керісінше дәлелдеу ауыртпалығы сақтанушыға жүктеледі.

Акционерное общество «Страховая компания «Amanat»

Утверждены
Решением Совета директоров
Протокол _____
от «___» _____ 2021 г.

amanat

**Правила добровольного страхования имущества,
включая ответственность перед соседями**

г. Алматы, 2021 г.

Содержание

1. Общие положения.....	3
2. Перечень объектов страхования.....	5
3. Порядок определения страховых сумм.....	6
4. Перечень страховых случаев.....	6
5. Исключение из страховых случаев и ограничение страхования.....	7
6. Срок и место действия договора страхования.....	10
7. Порядок заключения договора страхования.....	10
8. Права и обязанности сторон.....	10
9. Действия страхователя при наступлении страхового случая.....	13
10. Перечень документов, подтверждающих наступление страхового случая и размер убытков.....	13
11. Порядок и условия осуществления страховых выплат.....	14
12. Срок принятия решения о страховой выплате или отказе в страховой выплате.....	15
13. Условия прекращения договора страхования.....	15
14. Порядок разрешения споров.....	16
15. Дополнительные условия.....	16
16. Приложение № 1.....	17
17. Приложение № 2.....	19
18. Приложение № 3.....	20
19. Приложение № 4.....	22
20. Приложение № 5.....	26
21. Приложение № 6.....	27

1. Общие положения

1. Настоящие Правила добровольного страхования имущества, включая ответственность перед соседями (далее - Правила) разработаны в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

2. Основные понятия, используемые в настоящих Правилах:

1) имущество – имущественные блага и права. Имущество может быть недвижимым и движимым;

2) недвижимое имущество (недвижимые вещи, недвижимость) - земельные участки, здания, сооружения, многолетние насаждения и иное имущество, прочно связанное с землей, то есть объекты, перемещение которых без несоразмерного ущерба их назначению невозможно, для целей настоящих Правил под недвижимым имуществом понимается квартира / частный дом, которыми владеет Страхователь;

3) движимое имущество - имущество, не относящееся к недвижимости, включая деньги и ценные бумаги;

4) страхователь – лицо, заключившее Договор страхования со Страховщиком;

5) застрахованный – лицо, в отношении которого осуществляется страхование;

6) выгодоприобретатель - лицо, которое в соответствии с Договором страхования является получателем страховой выплаты;

7) страховая премия – установленная в Договоре страхования сумма денег, которую страхователь обязан уплатить Страховщику за принятие последним обязательства осуществить страховую выплату страхователю (выгодоприобретателю) при наступлении страхового случая, согласно условиям Договора страхования;

8) страховой случай – событие, с наступлением которого Договор страхования предусматривает осуществление страховой выплаты;

9) страховая выплата - сумма денег, выплачиваемая Страховщиком страхователю (выгодоприобретателю) в пределах страховой суммы при наступлении страхового случая;

10) страховая сумма – установленная в Договоре страхования сумма денег, в пределах которой Страховщик несет ответственность за выполнение своих обязательств по Договору страхования. Страховая сумма является пределом ответственности Страховщика. В любом случае предельный размер страховой выплаты (предел ответственности) по каждому страховому случаю не превышает страховой суммы, указанной в Договоре страхования;

11) действительная (рыночная) стоимость - стоимость имущества, характеристики которого (год изготовления или постройки, материал изготовления (постройки), страна-изготовитель, место положение и прочее) аналогичны характеристикам застрахованного имущества с учетом его морального и физического износа;

12) территория страхования - территория, в пределах которой распространяется страховая защита;

13) суброгация - переход к Страховщику прав страхователя на возмещение убытков. К Страховщику, осуществившему страховую выплату, переходит в пределах уплаченной суммы право требования, которое страхователь (застрахованный) имеет к лицу, ответственному за убытки, возмещенные в результате страхования;

14) франшиза - предусмотренное Договором страхования освобождение Страховщика от возмещения ущерба, не превышающего определенного размера. Франшиза бывает условная (невывчитаемая) и безусловная (вывчитаемая). При условной франшизе Страховщик освобождается от возмещения ущерба, не превышающего установленного размера франшизы, но должен возместить ущерб полностью, если его размер больше этой суммы. При безусловной франшизе ущерб во всех случаях

возмещается за вычетом установленной суммы. Франшиза устанавливается либо в процентах к страховой сумме, либо в абсолютном размере;

15) независимый эксперт (оценщик, сюрвейер) – эксперт, имеющий соответствующее разрешение, лицензию, осуществляющий по просьбе страхователя или Страховщика осмотр застрахованного или подлежащих страхованию имущества, дает заключение о состоянии осматриваемого имущества, определяет характер и размер его повреждения;

16) пожар – возникновение огня, способного самостоятельно распространяться вне мест, специально предназначенных для его разведения и поддержания, а также ущерб, причиненный в результате поджога и (или) продуктами горения и мерами пожаротушения, применяемыми с целью предотвращения дальнейшего распространения огня;

17) взрыв – стремительно протекающий выброс большого количества энергии, основанный на стремлении газов или паров к расширению. Взрывом резервуара (котла, трубопровода и т.д.) считается только такой взрыв, когда стенки этого резервуара оказываются разорванными в такой степени, что становится возможным выравнивание давления снаружи и внутри резервуара. Если внутри резервуара произойдет взрыв, вызванный скоротечным протеканием химической реакции, то нанесенный этим ущерб покрывается страхованием и в том случае, если стенки его не имеют разрыва;

18) землетрясение – сотрясение поверхности земли, спровоцированное движением внутри земной коры, достигающим, по крайней мере, 6 (шести) баллов по международной шкале, измеряющей макросейсмические эффекты землетрясений (MCS). Все случаи утраты, гибели или повреждения имущества, происходящие в любое время в течение 72 (семидесяти двух) последовательных часов и непосредственно вызванные сейсмическим толчком, рассматриваются как произошедшие вследствие одного сейсмического толчка и в целях настоящих Правил представляют собой один страховой случай;

19) буря – очень сильный ветер, скорость которого у поверхности земли превышает 20 (двадцать) м/сек;

20) ураган - ветер большой разрушительной силы и значительной продолжительности (более 12 (двенадцати) баллов по шкале Бофорта), имеет скорость 37 (тридцать семь) м/сек. и более;

21) град – разновидность атмосферных осадков, выпадающих в теплое время года из мощных кучево-дождевых облаков в виде плотных ледяных образований разной величины и формы;

22) кража - тайное хищение застрахованного имущества с территории страхования в результате проникновения туда с использованием отмычек, поддельных ключей или иных технических средств (инструментов) либо обычным путем, и дальнейшее использование вышеуказанных средств при выходе, а также со взломом конструктивных элементов зданий и помещений;

23) грабеж - открытое хищение застрахованного имущества;

24) разбой - нападение в целях хищения застрахованного имущества, совершенное с применением насилия, опасного для здоровья, либо с угрозой применения такого насилия;

25) хулиганство - особо дерзкое нарушение общественного порядка, выражающее явное неуважение к обществу, сопровождающееся применением насилия к гражданам либо угрозой его применения, а равно уничтожением или повреждением чужого имущества, либо совершением непристойных действий, отличающихся исключительным цинизмом;

26) вандализм - осквернение зданий, иных сооружений, памятников истории и культуры, природных объектов, охраняемых государством, надписями или рисунками, или иными действиями, оскорбляющими общественную нравственность, а равно умышленная порча имущества на транспорте или в иных общественных местах;

27) терроризм - совершение взрыва, поджога или иных действий, создающих опасность гибели людей, причинения значительного имущественного ущерба либо наступления иных общественно опасных последствий, если эти действия совершены в целях нарушения общественной безопасности, устрашения населения, оказания воздействия на принятие решений государственными органами Республики Казахстан, иностранным государством или международной организацией, провокации войны либо осложнения международных отношений, а также угроза совершения указанных действий в тех же целях;

28) ущерб – имущественные потери страхователя, вызванные утратой, гибелью, или повреждением застрахованного имущества;

29) повреждение имущества – нарушение целостности имущества, в результате которого восстановление имущества технически возможно и экономически целесообразно;

30) утрата имущества - нарушение целостности имущества, в результате которого восстановление имущества технически невозможно и (или) экономически нецелесообразно;

31) заявление на страхование – письменное / электронное заявление, содержащее сведения, имеющие существенное значение для определения Страховщиком вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления (страхового риска);

32) соседи - лица, проживающие на сопредельной с квартирой / частным домом территории и соответствующим образом оформлены.

Если новое понятие или условие страхования содержится в Договоре страхования (включая дополнительное соглашение к нему), то оно имеет силу только для отношений субъектов добровольного страхования применительно лишь к условиям этого Договора страхования.

2. Перечень объектов страхования

3. Настоящие правила разработаны для страхования внутренней отделки квартиры / частного дома и находящегося в ней имущества, а также предусмотрена ответственность перед соседями и предназначена для дееспособных физических лиц.

4. Объектом страхования являются:

1) имущественные интересы Страхователя, связанные с непредвиденными расходами и убытками, вследствие наступления страхового случая, возникшего в период владения, пользования и распоряжения имуществом, а также

2) имущественные интересы Страхователя, связанные с его обязанностью возместить вред, причиненный соседям, в результате страхового случая.

5. Предметом страхования являются:

1) Имущество, состоящее из следующих объектов:

Объект №1: Ремонт (Внутренняя отделка (отделка пола, потолка, стен, двери, окна, остекление балконов и лоджий)

Коммуникации (Системы вентиляции, кондиционирования и обогрева, сантехническое оборудование и инженерное оборудование)

Объект №2: Содержимое (Бытовая техника, мебель, спортивное оборудование, ковры, шторы)

2) Гражданско-правовая ответственность Страхователя за причинение вреда третьим лицам, в процессе владения, распоряжения и пользования имуществом, а именно квартирой/частным домом, включенным в Договор страхования и в результате которого у Страхователя возникла предусмотренная законодательством Республики Казахстан материальная ответственность за причинение вреда третьим лицам (соседям).

6. Если иное не предусмотрено договором страхования, страхованию подлежит имущество, принадлежащее страхователю (застрахованному) на праве собственности, хозяйственного ведения или на иных законных основаниях.

7. Договор страхования в рамках настоящих Правил может быть заключен в письменной или в электронной форме. Заключение Договора в электронной форме оформляется путем присоединения к настоящим Правилам с использованием интернет-ресурса Страховщика/Партнеров Страховщика, мобильного приложения Страховщика/Партнеров Страховщика, в электронного терминала Страховщика/Партнеров Страховщика, иными способами, предусмотренными в законодательстве Республики Казахстан. Договор в электронной форме оформляется в форме страхового.

3. Порядок определения страховых сумм

8. Страховая сумма - сумма денег, на которую застрахован объект страхования и которая представляет собой предельный объем ответственности Страховщика при наступлении страхового случая.

9. Размер страховой суммы указывается в Договоре страхования.

4. Перечень страховых случаев

10. Событие, рассматриваемое в качестве страхового случая, должно обладать признаками вероятности и случайности его наступления, непредсказуемости относительно конкретного времени или места наступления события, а также размера убытков в результате наступления события, отсутствия опасности того, что событие неизбежно и объективно должно произойти в пределах действия договора, о чем стороны или, по крайней мере, страхователь заведомо знали или заранее были осведомлены, наступление события имеет отрицательные, невыгодные экономические последствия для имущественного интереса страхователя (застрахованного, выгодоприобретателя), наступление события не связано с волеизъявлением и (или) умыслом страхователя (застрахованного, выгодоприобретателя) и не предусматривает цель извлечения выгоды и (или) получения выигрыша (спекулятивный риск).

11. В соответствии с настоящими Правилами, Договор страхования заключается отношении следующих рисков:

15.1. По страхованию имущества: Поименованные риски (повреждение или утрата имущества в результате наступления события, обладающего признаками страхового случая, вследствие только указанных ниже факторов), а именно:

- 1) пожара;
- 2) удара молнии;
- 3) взрыва;
- 4) падения на имущество пилотируемых летающих объектов или их обломков, либо груза;
- 5) стихийных бедствий, а именно: землетрясение (включая последующий пожар), извержение вулкана или действие подземного огня, оползень, горный обвал, буря, вихрь, ураган, наводнение, ливень, снежная лавина, сель;
- 6) сильного порыва ветра (17,1 м/с и более);

- 7) града;
- 8) затопления в результате проникновения воды из соседних помещений и/или в результате таких неблагоприятных природных явлений, как: паводок, град, ливень, а также, затопление в результате аварий водопроводных, канализационных, отопительных систем и систем пожаротушения;
- 9) противоправных действий третьих лиц (хулиганства, кражи, разбоя, вандализма, грабежа, поджога);
- 10) падения деревьев, только в результате сильного порыва ветра скоростью более 17,1 м/с;
- 11) наезда транспортных средств, произошедшего в пределах территории страхования.

15.2. По страхованию гражданско-правовой ответственности перед соседями страховыми случаями признаются события, являющиеся следствием небрежности, ошибки или упущения при осуществлении Страхователем (Застрахованным) деятельности по эксплуатации имущества указанного в Договоре и в результате которых Страхователю предъявлено требование соседей о возмещении вреда, при условии, что:

- 1) событие наступило в период действия Договора;
- 2) имеется наличие прямой причинно-следственной связи причинения вреда и события, ущерб по которому подлежит возмещению в соответствии с настоящим Договором;

Под неосторожностью понимается деяние Страхователя (Застрахованного) совершенное по самонадеянности или небрежности.

12. В Договор страхования включена дополнительная опция – «Арендное жилье» при наступлении страхового случая по риску «Пожар», по письменному заявлению Страхователя и предоставления копии соответствующего договора аренды жилого помещения, Страховщик предоставляет Страхователю единовременную выплату в лимите не более 150 000 (сто пятьдесят тысяч) тенге, необходимых для покрытия расходов по аренде жилья Страхователя на срок не более одного месяца.

5. Исключение из страховых случаев и ограничение страхования

13. Помимо общих оснований освобождения Страховщика от осуществления страховой выплаты, указанных в Гражданском кодексе Республики Казахстан, Страховщик не несет ответственность и вправе полностью или частично отказать Страхователю в страховой выплате, если страховой случай произошел вследствие:

- 1) действий/бездействий Страхователя/Застрахованного/Выгодоприобретателя (членов семьи), находившихся в состоянии алкогольного, наркотического, токсикоманического опьянения и/или употребления лекарственных препаратов, влияющих на психомоторные функции организма;
- 2) террористических актов и противоправных действий третьих лиц по политическим мотивам;
- 3) техногенного движения грунта (оседания и прочее);
- 4) ущерба, причиненного в результате заводского брака;
- 5) нецелевого использования имущества, а также использования его с нарушением инструкции по эксплуатации и иных норм и правил, установленных в Республике Казахстан, либо использование имущества в целях иных, чем тех, которые указаны в Заявлении Страхователя, использования имущества с технической неисправностью, о которой Страхователь/Выгодоприобретатель/Застрахованный знал или должен был знать;
- б) необеспечения сохранности застрахованного имущества, а именно: оставления имущества без надлежащей охраны, если в Заявлении это предусмотрено, неприведения в рабочее положение запорных устройств и/или приспособлений, а равно отсутствия

таковых, отсутствие иных мер безопасности, предусмотренных Заявлением, а равно неприведения их в рабочее положение;

7) эксплуатации или использования имущества в климатических условиях, не соответствующих требованиям, установленным в инструкции по его эксплуатации и заводом изготовителем, а также иных нормах и правилах, установленных в Республике Казахстан. Если таких норм в Республике Казахстан не предусмотрено, применяются нормы международного права;

8) использования специально не оговоренных и не рекомендованных заводом-изготовителем запасных частей, комплектующих и/или расходных материалов;

9) проникновения в помещение, в котором находится застрахованное имущество, жидкостей (в том числе дождя), снега, града через незакрытые окна и двери;

10) ошибок проектирования;

11) повышенного уровня влажности в помещении (плесень, грибок и т.д.).

14. Основанием для отказа Страховщика в осуществлении страховой выплаты по Договору может быть также следующее:

1) наступление страхового случая в период, когда Договор не вступил в силу;

2) неуведомление или несвоевременное уведомление Страховщика о наступлении страхового случая;

3) отсутствие заключения компетентных органов о страховом случае;

4) невнесение Страхователем страховой премии или очередной её части в определенные Договором сроки;

5) повреждение или утрата имущества за пределами территории страхования, указанной в Договоре.

6) невыполнение Страхователем/Застрахованным своих обязанностей по Договору страхования;

7) отказ Страхователя/Застрахованного/ Выгодоприобретателя от своего права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая, а также отказ передать Страховщику документы, необходимые для перехода к страховщику права требования;

8) действия (бездействия) Страхователя/Выгодоприобретателя/Застрахованного, в результате которых стало невозможным осуществление Страховщиком права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая;

9) наступление страхового случая в период оставления Имущества без присмотра владельцем/собственником и/или не осуществления ими обязанностей по его содержанию в надлежащем техническом состоянии (осуществление капитального или текущего ремонта, содержание коммунальных систем в надлежащем техническом состоянии и другие) на срок более 30 (тридцати) последовательных/непрерывных календарных дней.

15. Также, по Договору не покрываются:

1) потеря товарного вида застрахованного имущества, за исключением случаев, когда такая потеря товарного вида произошла в результате страхового случая;

2) расходы на ведение дел, связанных со страховым случаем и с его доказыванием в уполномоченных органах (расходы на ксерокопии, нотариальное заверение, экспертизу, оплату услуг адвоката, представителя, переводчика и т.д.);

3) расходы по улучшению и модернизации застрахованного имущества;

4) моральный вред и неустойка, а также моральный вред и неустойка, предъявленные к возмещению Страховщику;

5) вред, причиненный третьим лицам;

6) упущенная выгода;

7) нормальный износ и естественная убыль, а также повреждение и/или утрата (гибель)

имущества, произошедшие вследствие его естественных особенностей;

8) расходы по возмещению штрафов, пени, неустойки и/или иных административных взысканий и санкций, наложенных в результате наступления страхового случая;

9) механические поломки или дефекты застрахованного имущества, которые существовали и/или о которых Страхователь знал или должен был знать на момент подписания Договора;

10) механические поломки застрахованного имущества вследствие проведения испытаний, намеренной перегрузки или экспериментов, подразумевающих ненормальные условия эксплуатации застрахованного имущества, а также механические поломки застрахованного имущества вследствие внесения изменений или усовершенствований в конструкцию застрахованного имущества, без согласия Страховщика;

11) механические поломки застрахованного имущества вследствие коррозии, эрозии или любого другого продолжительного химического или атмосферного воздействия окружающей среды, а также чрезмерного воздействия грязи, ржавчины, накипи и т.п.;

12) ущерб, причиненный в результате ошибок, допущенных при программировании, вводе носителей данных, маркировке, неосторожном уничтожении электронной информации в результате воздействия магнитных полей;

13) расходы по хранению и транспортировке поврежденного застрахованного имущества, в случае, если Страховщик отказался от своего права на абандон, при этом удержав остаточную стоимость утраченного застрахованного имущества при осуществлении страховой выплаты, также не покрываются расходы по уничтожению непригодного (погибшего) имущества;

14) расходы по погрузке, перегрузке, разгрузке застрахованного имущества;

15) ущерб, причиненный в результате погрузки, перегрузки, разгрузки и перевозки застрахованного имущества;

16) хищения застрахованного имущества без следов взлома либо насильственного проникновения в помещение, в котором находится застрахованное имущество, а равно пропажи застрахованного имущества при таинственных (неизвестных) обстоятельствах;

17) ущерб, причиненный застрахованному имуществу, возникший вследствие влажности помещения, здания (плесень, грибок и т.п.).

16. Договор страхования не может быть заключен в отношении:

1) имущества, хранящегося в полевых условиях, в подвальных помещениях;

2) имущества, хранящегося в зданиях, построенных из дерева, каркасно-камышитовых панелей, самана;

3) имущества, находящегося в квартирах и/или домах, имеющих деревянные перекрытия, подлежащие сносу и реконструкции, капитальному ремонту, относящихся к памятникам истории, культуры, архитектуры;

4) имущества, являющегося раритетным, антикварным или ювелирным изделием;

5) документов, денег, ценных бумаг, рукописей, слайдов, фотоснимков, видео-, аудиозаписей, коллекций, картин;

6) птиц, домашних животных, растений, посевов и посадок;

7) запасных частей, деталей и принадлежностей к транспортным средствам, строительных материалов;

Договор страхования, заключенный в отношении имущества, указанного выше, является недействительным (полностью либо частично) с момента его заключения.

6. Срок и место действия договора страхования

17. Договор страхования вступает в действие и становится обязательным для сторон с даты, указанной в Договоре страхования, если Договором страхования не предусмотрено иное.
18. Договор страхования заключается на согласованный сторонами срок. Срок действия Договора страхования определяется периодом времени, исчисляемым днями, неделями, месяцами, годами.
19. Период действия страховой защиты совпадает со сроком действия Договора страхования, если Договором страхования не предусмотрено иное.
20. Место действия Договора страхования (территория страхования) распространяется исключительно на территорию, указанную в Договоре страхования.

7. Порядок заключения договора страхования

21. Договор страхования заключается на основании заявления на страхование от страхователя по установленной Страховщиком форме, которое является неотъемлемой частью Договора страхования.
22. При заключении Договора страхования, страхователь обязан сообщить Страховщику все известные страхователю обстоятельства, имеющие существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления (страхового риска), если эти обстоятельства не известны и не должны быть известны Страховщику. Существенными признаются во всяком случае обстоятельства, определенно оговоренные в Договоре страхования, или в письменном запросе Страховщика, направленном страхователю в период заключения Договора страхования.
23. Если после заключения Договора страхования будет установлено, что страхователь сообщил страховщику заведомо ложные сведения, страховщик вправе потребовать признания Договора страхования недействительным.
24. Страховщик вправе проверить наличие и состояние (произвести осмотр) имущества, правильность сообщаемых страхователем сведений об имуществе, а при необходимости назначить экспертизу в целях установления ее действительной стоимости и степени риска.
25. Страховщик вправе затребовать от страхователя документы, подтверждающие сведения, указанные в заявлении на страхование и характеризующие степень риска.

8. Права и обязанности сторон

26. Страхователь вправе:

- 1) при признании произошедшего события страховым случаем, получить страховую выплату;
- 2) при утере Договора (если Договор заключен в письменной форме) - получить его дубликат;
- 3) на изменение условий Договора (если Договор заключен в письменной форме), с согласия Страховщика;
- 4) досрочно расторгнуть Договор, в порядке и сроки, установленные в настоящих Правилах и Договоре страхования.
- 5) Страхователь имеет другие права, предусмотренные Договором и действующим законодательством Республики Казахстан.

27. Страхователь/Застрахованный/Выгодоприобретатель обязан:

- 1) сообщать о других договорах страхования, действующих в отношении объекта страхования в период действия Договора;

- 2) беспрепятственно допускать представителя Страховщика к застрахованному имуществу для осуществления контроля над выполнением условий Договора;
- 3) незамедлительно, но в любом случае не позднее 3 (трех) рабочих дней, письменно сообщать Страховщику об увеличении страхового риска, обо всех изменениях в обстоятельствах, сообщенных Страховщику при заключении Договора;
- 4) использовать имущество только в соответствии с его целевым назначением и в целях, указанных в Заявлении, а также принимать все меры к его охране (согласно Заявления Страхователя);
- 5) при ремонте и эксплуатации имущества, использовать только разрешенные в Республике Казахстан типы электропроводки, электрооборудования, системы газоснабжения/распределения, водопровода, теплоснабжения;
- 6) соблюдать требования инструкции по эксплуатации имущества и рекомендации завода-изготовителя;
- 7) использовать только специально оговоренные и рекомендованные заводом-изготовителем комплектующие и расходные материалы;
- 8) привлекать для текущего ремонта имущества только специально обученных специалистов, имеющих специальный допуск;
- 9) соблюдать меры безопасности, установленные в отношении использования газового оборудования и использования газа, в том числе предписания службы газа, а также устранять все допущенные нарушения правил использования газового оборудования и использования газа, в сроки установленные уполномоченным органом;
- 10) при наступлении страхового случая, немедленно заявить в компетентные органы и принять все возможные меры к спасению застрахованного имущества и уменьшению размера убытка;
- 11) обеспечить переход к Страховщику права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая;
- 12) незамедлительно, но не позднее 3 (трех) рабочих дней с момента наступления страхового случая, письменно уведомить об этом Страховщика. А также предоставить всю доступную информацию и документацию, позволяющую судить о причинах, ходе и последствиях события, с наступлением которого у Страхователя возникает обязанность возместить причиненный вред, а также о характере и размере причиненного вреда;
- 13) при наступлении страхового случая, принять меры к сохранности застрахованного имущества до осмотра его представителем Страховщика в том виде, в котором он оказался после страхового случая;
- 14) в необходимых случаях, своими силами и за свой счет обеспечить присутствие представителя Страховщика на месте страхового случая;
- 15) при получении страховой выплаты, передать Страховщику все документы и доказательства и сообщить ему все сведения, необходимые для осуществления Страховщиком перешедшего к нему права требования;
- 16) беспрепятственно допускать представителя Страховщика для осмотра пострадавшего застрахованного имущества;
- 17) вернуть Страховщику в течение 7 (семи) рабочих дней с момента письменного уведомления Страховщиком, всю сумму страховой выплаты, если в течение установленных законодательством Республики Казахстан сроков исковой давности обнаружится такое обстоятельство, которое по закону или по Договору являлось основанием для отказа в осуществлении страховой выплаты;
- 18) при изменении места нахождения имущества, сообщить об этом Страховщику в течение суток и переоформить Договор в течение 10 (десяти) дней со дня переезда. В случае, если новое место нахождения имущества связано с существенным повышением

риска наступления страхового события, Страховщик имеет право в одностороннем порядке расторгнуть Договор (с момента изменения места нахождения имущества) или потребовать уплаты дополнительного страхового взноса (премии).

19) Страхователь имеет другие обязанности, предусмотренные Договором и действующим законодательством Республики Казахстан.

28. Страховщик вправе:

- 1) проверять сообщенную Страхователем информацию;
- 2) в любое время проверять исполнение Страхователем условий Договора, при этом Страхователь не вправе препятствовать ему в этом;
- 3) при обнаружении нарушения Страхователем условий Договора, Страховщик имеет право давать письменные указания по их устранению, обязательные для Страхователя;
- 4) запрашивать у компетентных органов всю необходимую документацию о страховом случае;
- 5) отказать Страхователю/Выгодоприобретателю в осуществлении страховой выплаты, если страховой случай произошел вследствие нарушения условий Договора, а также по основаниям, указанным в разделе 5 настоящих Правил;
- 6) досрочно расторгнуть Договор в порядке и сроки, установленные в разделе 13 настоящих Правил.

Страховщик имеет другие права, предусмотренные Договором и действующим законодательством Республики Казахстан.

29. Страховщик обязан:

- 1) в течение 3 (трех) рабочих дней, с момента сообщения о страховом случае, произвести осмотр пострадавшего имущества, с участием Страхователя или его представителя, и при условии предоставления объекта страхования Страхователем;
- 2) при наличии всех необходимых документов, подтверждающих наступление страхового случая, причины его наступления, размер убытка, и права получателя страховой выплаты на её получение, осуществить или отказать в страховой выплате в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней, с момента получения последнего из необходимых документов.

Страховщик имеет другие обязанности, предусмотренные Договором и действующим законодательством Республики Казахстан.

9. Действия страхователя при наступлении страхового случая

30. При наступлении страхового случая страхователь обязан:

- 1) в сроки, установленные Договором страхования, уведомить страховщика о наступлении страхового случая;
  - 2) немедленно заявить в компетентные органы;
  - 3) принять меры к сохранности застрахованного имущества до осмотра его представителем страховщика в том виде, в котором он оказался после страхового случая.
- Договором страхования могут быть предусмотрены и другие обязанности страхователя при наступлении страхового случая, не противоречащие законодательству Республики Казахстан.

10. Перечень документов, подтверждающих наступление страхового случая и размер убытков

31. Страхователь (застрахованный, выгодоприобретатель) для получения страховой выплаты должен предоставить страховщику следующие документы:

- 1) письменное заявление Страхователя с кратким описанием произошедшего события;

- 2) при наличии, правоустанавливающие документы на имущество, технический паспорт, гарантийный талон, техническое описание конструктивных элементов и инженерного оборудования, документы о праве собственности/владения (договоры купли-продажи/аренды, чеки, квитанции и т.д.), инструкции по эксплуатации имущества, рекомендации завода-изготовителя - в случае их наличия;
- 3) документы уполномоченных государственных органов, подтверждающие факт наступления страхового случая;
- 4) - в случае пожара – копия акта о пожаре из противопожарной службы, из органов ЧС, и т.п.;
- 5) - в случае взрыва - справка соответствующего органа аварийной службы, МЧС Республики Казахстан и т.п.;
- 6) - в случае гибели (утраты) или повреждения имущества водой при авариях водопроводных, канализационных, отопительных сетей, систем пожаротушения и вентиляции, - справка из соответствующей службы коммунального хозяйства (аварийной службы, ремонтно-эксплуатационного управления и др.), и т.п.;
- 7) - в случае гибели (утраты) или повреждения имущества от стихийных бедствий - справка из Казгидромета, или МЧС Республики Казахстан или др. компетентного органа;
- 8) - в случае гибели (утраты) или повреждения имущества в результате кражи, противоправных действий третьих лиц - копия постановления о возбуждении органами внутренних дел уголовного дела по данному факту или об отказе в возбуждении уголовного дела со ссылкой на соответствующие статьи Уголовного Кодекса Республики Казахстан, и/или соответствующая справка, и/или копия постановления о приостановлении уголовного дела, и/или копия постановления о прекращении уголовного дела, и/или приговор суда по уголовному делу, и/или постановление либо справка об административном правонарушении;
- 9) - в случае наезда транспортных средств – Протокол об административном правонарушении, Схема дорожно-транспортного происшествия;
- 10) документы, устанавливающие причину наступления страхового случая, заключения противопожарной службы, акты экспертиз, документы правоохранительных органов, постановление / решение либо приговор суда;
- 11) оригиналы коммерческих актов, акты экспертиз Национальной палаты предпринимателей, органов судебной экспертизы, независимых экспертов, в необходимых случаях, сметы, составленные строительными/ремонтными организациями, совместные акты сдачи-приемки имущества, составленные в присутствии всех заинтересованных сторон;
- 12) для получения единовременной выплаты по опции «Арендное жилье» - соответствующее заявление и договор аренды, решение об осуществлении выплаты по данной опции либо отказе в выплате будет приниматься Страховщиком из предоставленных Страхователем документов и известных страховщику обстоятельств и информации о последствиях страхового случая по риску «Пожар»;
- 13) при необходимости, Страховщик вправе потребовать предоставления иных документов, если из обстоятельств наступления страхового случая невозможно судить о размере и степени ущерба или требуется получение дополнительных сведений, относящихся к страховому случаю. В случае непредставления Страхователем документов необходимых для осуществления страховой выплаты, Страховщик отправляет Страхователю письмо о недостающих документах, необходимых для осуществления страховой выплаты, в течении 14 (четырнадцати) рабочих дней с момента уведомления о страховом случае. Исключениями являются случаи, когда Страхователь/Застрахованный

уведомил Страховщика о невозможности предоставления документов в ближайшее время в связи с причинами независящими от воли Сторон.

11. Порядок и условия осуществления страховых выплат

32. В случае, если Страховщик признает повреждение или утрату (гибель) имущества страховым случаем, страховая выплата осуществляется Страхователю/Выгодоприобретателю в пределах страховой суммы и установленных лимитов на одно имущество (один предмет), но не свыше реального ущерба (рыночной стоимости имущества, установленной на основании отчета об оценке независимого эксперта), причиненного страховым случаем, с учетом применения условия о франшизе.

33. Размер ущерба, причиненного вследствие страхового случая, определяется на основании письменного отчета об оценке независимого эксперта. Первоначально, оплата услуг независимого эксперта производится Страховщиком. При несогласии с отчетом об оценке независимого эксперта, оплата повторной экспертизы ущерба производится иницилирующей Стороной Договора страхования. К отчету об оценке независимого эксперта прилагается описание поврежденного и/или утраченного имущества, а также фотографии поврежденного имущества.

34. При повреждении имущества, размер страховой выплаты определяется Страховщиком, исходя из стоимости восстановления поврежденного имущества или суммы необходимых затрат по ремонту его отдельных частей, за вычетом суммы франшизы.

35. При утрате (гибели) имущества, размер страховой выплаты определяется Страховщиком, за минусом годных к дальнейшей эксплуатации остатков имущества и суммы франшизы.

36. При необходимости, Страховщик/Страхователь, для экспертизы смет на восстановление объекта страхования, имеет право воспользоваться услугами экспертов и/или специалистов, не заинтересованных в исходе дела.

37. После осуществления страховой выплаты, страховая сумма уменьшается на размер осуществленной страховой выплаты.

38. Страховая выплата производится согласно заявлению об осуществлении страховой выплаты либо наличными деньгами в пределах, установленных законодательными актами, либо путем перечисления на банковский счет Страхователя/Выгодоприобретателя. Днем страховой выплаты считается день списания денег с банковского счета Страховщика, а при компенсации ущерба в натуральном виде, день предоставления предмета, тождественного застрахованному имуществу, а при его ремонте, день поступления денег на банковский счет организации, производящей ремонт застрахованного имущества.

39. Страховщик имеет право, по согласованию со Страхователем, заменить страховую выплату компенсацией ущерба в натуральной форме, в пределах суммы страховой выплаты.

40. После осуществления страховой выплаты, при утрате (гибели) застрахованного имущества, Страхователь обязан предоставить Страховщику письменное заявление-абандон (отказ Страхователя от имущественных прав на объект страхования в пользу Страховщика), вместе с передачей всех правоустанавливающих документов (оригиналы) на застрахованное имущество, а также комплект ключей (оригиналы).

41. Страховщик имеет право отказаться от своего права на абандон, при этом удержав остаточную стоимость утраченного застрахованного имущества, при осуществлении страховой выплаты.

42. Если на момент наступления страхового случая, в отношении объекта страхования действовали иные договоры страхования, страховая выплата распределяется пропорционально соотношению страховых сумм, на которые объект страхования застрахован каждым из Страховщиков, а Страховщик, являющийся Стороной Договора страхования, осуществляет страховую выплату лишь в части, приходящейся на его долю.

43. Страховщик имеет право отсрочить осуществление страховой выплаты в случае, если компетентными органами возбуждено уголовное дело против Страхователя или его работников и (или) ведется расследование обстоятельств, приведших к наступлению страхового случая и причиненных им убытков – до окончания расследования.

44. При осуществлении страховой выплаты по риску «Утрата» Страховщик вычитает из размера страховой выплаты причитающиеся, но не оплаченные ему Страхователем страховые премии (страховые взносы), предусмотренные Договором. В случае, если сумма причитающихся, но не оплаченных Страховщику Страхователем страховых премий (страховых взносов), превышает размер страховой выплаты, Страховщик удерживает сумму страховой выплаты, а Страхователь не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня удержания Страховщиком суммы страховой выплаты обязуется оплатить сумму разницы между размером удержанной страховой выплаты и размером причитающихся страховых премий (страховых взносов), предусмотренных Договором.

12. Срок принятия решения о страховой выплате или отказе в страховой выплате

45. Страховщик принимает решение об осуществлении страховой выплаты или отказе в осуществлении страховой выплаты не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней, с момента предоставления последнего из необходимых документов, подтверждающих наступление страхового случая, причины его наступления, размер убытка, и права получателя на страховую выплату, если иной срок не установлен Договором страхования.

13. Условия прекращения договора страхования

46. Договор страхования прекращает свое действие в случаях, предусмотренных Договором страхования и законодательством Республики Казахстан.

47. Последствия досрочного прекращения Договора страхования определяются согласно условиям Договора страхования и законодательства Республики Казахстан.

14. Порядок разрешения споров

48. Споры, вытекающие из Договора страхования, рассматриваются в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

15. Дополнительные условия

49. В случае, если заключенный Договор страхования содержит иные условия, чем те, которые указаны в настоящих Правилах, приоритетными являются условия заключенного Договора страхования.

50. Все, что не оговорено Правилами, регулируется в соответствии с заключенным сторонами Договором страхования и законодательством Республики Казахстан.

51. Если в результате изменений в законодательство Республики Казахстан отдельные пункты Правил будут противоречить законодательству Республики Казахстан, то они утрачивают силу и до внесения изменений и дополнений в Правила применяются соответствующие нормы законодательства Республики Казахстан. При этом утрата силы отдельных пунктов Правил не влечет за собой утраты или недействительности Правил в целом.

Приложение № 1 к Правилам добровольного страхования имущества**Дополнительные условия по страхованию от стихийных бедствий
(к части 8 п.2) п.16 Правил)**

1. По Договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами и Приложением №1 к Правилам, страховщик предоставляет страховую защиту от повреждения или гибели имущества вследствие перечисленных в части 8 п.2) п.16 Правил стихийных бедствий:

1) убытки от землетрясения подлежат возмещению лишь в том случае, если страхователь докажет, что при проектировании, строительстве и эксплуатации застрахованных зданий и сооружений должным образом учитывались сейсмологические условия местности, в которой расположены эти здания и сооружения;

2) убытки от оползня, оседания или иного движения грунта не подлежат возмещению в том случае, если они вызваны проведением взрывных работ, выемкой грунта из котлованов и карьеров, засыпкой пустот или проведением земляных работ, а также добычей или разработкой месторождений твердых, жидких или газообразных полезных ископаемых;

3) убытки от бури, вихря, урагана, смерча или иного движения воздушных масс, вызванного естественными процессами в атмосфере, возмещаются только в том случае, если скорость ветра, причинившего убыток, превышала 60 (шестьдесят) км/час. Скорость ветра подтверждается справками соответствующих гидрометслужб Республики Казахстан.

2. Не подлежат возмещению убытки, возникшие вследствие проникновения в застрахованные помещения дождя, снега, града или грязи через незакрытые окна, двери или иные отверстия в зданиях, если эти отверстия не возникли вследствие бури, вихря, урагана или смерча.

3. Не подлежат возмещению убытки от повреждения застрахованного имущества водой, если они не вызваны непосредственно одним из перечисленных в п.1 Приложения № 1 к Правилам стихийных бедствий, например, убытки вследствие повреждения имущества талой, дождевой, водопроводной водой, из-за протечки крыши и т.д.

4. Если одной из причин повреждения или разрушения застрахованных зданий и сооружений, а также находящихся в них имущества явилась их ветхость, частичное разрушение или повреждение вследствие длительной эксплуатации, страховщик имеет право отказать в страховой выплате в той мере, в которой ветхость застрахованных зданий и сооружений повлияла на размер убытка. Если страхователь докажет, что ветхость строений не оказала влияния на размер убытка, обязанность страховщика осуществить страховую выплату сохраняется.

5. Если это особо не оговорено в Договоре страхования, страховая выплата не производится по убыткам, происшедшим вследствие:

1) повреждения или уничтожения витрин, витражей стеклянных стен, оконных и дверных стекол размером более 1,5 (полтора) кв.м. каждое, а также оконных и дверных рам или иных обрамлений, в которых закреплены такие стекла;

2) повреждения или гибели закрепленных на наружной стороне застрахованных зданий и сооружений предметов, таких как мачты, антенны, открытые электропровода, световые рекламные установки, плакатные щиты, защитные козырьки или навесы витрин и т.д.

6. Здания и сооружения, не оконченные строительства, освобожденные для капитального ремонта или по другим причинам на длительный срок лицами, использующим их по прямому назначению, на страхование не принимаются. Страхователь обязан незамедлительно известить страховщика об освобождении застрахованных зданий и сооружений для проведения ремонта или по другим причинам на срок более 60

(шестидесяти) дней. Страховщик имеет право приостановить действия Договора страхования на этот период.

Приложение № 2 к Правилам добровольного страхования имущества**Дополнительные условия по страхованию убытков от взрыва
(к части 6 п.2) п. 16 Правил)**

1. По Договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами и Приложением №2 к Правилам, страховщик предоставляет страховое покрытие от повреждения или гибели имущества вследствие взрыва паровых котлов, газохранилищ, газопроводов, машин, аппаратов и других аналогичных устройств.
2. Взрыв – это стремительно протекающий процесс освобождения большого количества энергии в ограниченном объеме за короткий промежуток времени, основанный на стремлении газов к расширению. Взрывом резервуара (котла, трубопровода и пр.) считается только такой взрыв, когда стенки этого резервуара оказываются разорванными в такой степени, что становится возможным выравнивание давления внутри и вне резервуара. Если внутри такого резервуара произойдет взрыв, вызванный скоротечным протеканием химических реакций, то повреждения, причиненные резервуару, покрываются страховщиком и в том случае, если стенки его не имеют разрывов. Страховщиком не покрываются убытки, причиненные вакуумом или разрежением газа в резервуаре.
3. Убытки, причиненные двигателям внутреннего сгорания или аналогичным машинам и агрегатам вследствие взрывов, происходящих в камерах сгорания, страхованием не покрываются.
4. Если это особо не предусмотрено Договором страхования, не подлежит возмещению убытки от взрывов динамита или иных взрывчатых веществ.
5. Под взрывчатыми веществами подразумеваются химические соединения или смеси веществ, способные к быстрой химической реакции, сопровождающейся выделением большого количества тепла и газов и специально предназначенные для проведения взрывов в той или иной форме.

Приложение № 3 к Правилам добровольного страхования имущества**Дополнительные условия по страхованию от повреждения водой из водопроводных, канализационных, отопительных и противопожарных систем
(к части 10 п.2) п.16 Правил)**

1. По Договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами и Приложением № 3 к Правилам, страховщик представляет страховую защиту от повреждений имущества водой вследствие внезапной порчи водопроводных, канализационных, отопительных и противопожарных (спринклерных) систем, а также внезапного и не вызванного необходимостью включения последних.
2. При страховании зданий и сооружений страховая защита предоставляется также в отношении:
  - 1) расходов по устранению внезапных поломок, находящихся непосредственно в застрахованных зданиях трубопроводов, перечисленных в п. 1 Приложения № 3 к Правилам систем, при этом при необходимости замены труб по каждому страховому случаю возмещаются расходы, не превышающие стоимость замены 2 (двух) погонных метров поврежденного участка труб;
  - 2) расходов по устранению убытков от внезапного замерзания указанных в п.1) п.2 Приложения № 3 к Правилам трубопроводов, а также соединенных непосредственно с ними аппаратов и приборов, таких, как краны, вентили, баки, ванны, радиаторы, отопительные котлы, бойлеры и т.д.;
  - 3) расходов по размораживанию указанных в п.1) п.2 Приложения № 3 к Правилам трубопроводов;
  - 4) расходов по расчистке застрахованных помещений после страхового случая.
3. Не подлежат возмещению расходы по ремонту или замене, а также размораживанию трубопроводов или иных частей водопроводных, отопительных, канализационных или противопожарных систем, находящихся вне застрахованных зданий и помещений.
4. Только если это особо предусмотрено Договором страхования, подлежат возмещению указанные в п.1 Приложения № 3 к Правилам убытки, причиненные машинам, оборудованию, котлам и электросиловым установкам, используемым для промышленных и коммерческих целей, а также убытки от повреждения имущества горячим или конденсированным паром при поломке перечисленных в п.1 Приложения № 3 к Правилам систем.
5. Если это особо не оговорено в Договоре страхования, не подлежат возмещению убытки:
  - 1) от потери арендной или квартирной платы в связи с повреждением указанных в п.1 Приложения № 3 к Правилам систем;
  - 2) от перерыва в производстве в связи с повреждением таких систем.
6. Убытки от внезапного включения противопожарных спринклерных систем покрываются, только если они не явились следствием:
  - 1) высокой температуры, возникшей при пожаре;
  - 2) ремонта или реконструкции застрахованных зданий и сооружений;
  - 3) монтажа, демонтажа, ремонта или изменения конструкции самих спринклерных систем;
  - 4) строительных дефектов или дефектов самих спринклерных систем, о которых было известно и должно быть известно Страхователю до наступления убытка.
7. Страхованием не покрываются:
  - 1) убытки от повреждения застрахованного имущества водой, если они произошли

не по одной из указанных в п.1 Приложения № 3 к Правилам причин, например, при повреждении дождевой или талой водой, уборке и чистке помещений, наводнении, затоплении или вследствие повышения уровня грунтовых вод;

2) убытки от повреждения соединенных с трубопроводом поименованных в п.1 Приложения № 3 к Правилам систем аппаратов и приборов, таких как краны, вентили, баки, ванны, радиаторы, отопительные котлы, бойлеры и т.д., кроме случаев, указанных в п. 2) п.2 Приложения № 3 к Правилам;

3) убытки, явившиеся следствием естественного износа, коррозии или ржавления указанных в п.1 Приложения № 3 к Правилам систем;

4) косвенные убытки, такие как упущенная выгода, потеря прибыли, потеря воды, пара или тепла и т.д.;

5) убытки, причиненные товарам на складе, если они хранятся в подвальных или иных заглубленных помещениях на расстоянии менее 20 (двадцать) см. от поверхности пола;

6) убытки, возникшие до начала страхования, но обнаруженные после его начала.

8. Страхователь обязан:

1) обеспечить нормальную эксплуатацию водопроводных, канализационных, отопительных и противопожарных систем в застрахованных зданиях и сооружениях, их своевременное техническое обслуживание и ремонт;

2) отключить и обеспечить своевременное освобождение от воды и пара вышеуказанных систем освобождения застрахованных зданий и сооружений для капитального ремонта или для иных целей на срок более 60 (шестидесяти) дней.

9. Если страхователь не выполнит указанные в п.8 Приложения № 3 к Правилам обязанности, страховщик имеет право полностью или частично отказать в страховой выплате в той мере, в которой вышеуказанное невыполнение обязательств привело к увеличению размера убытка.

Приложение № 4 к Правилам добровольного страхования имущества**Дополнительные условия по страхованию от кражи и грабежа
(к части 11 п.2) п.16 Правил)**

1. По Договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами и Приложением № 4 к Правилам, Страховщик предоставляет страховую защиту от повреждения, утраты или гибели имущества вследствие:

- 1) кражи;
- 2) грабежа в пределах территории страхования;
- 3) грабежа при перевозке к территории или с территории страхования или совершения попытки вышеуказанных действий.

Любая из вышеуказанных опасностей считается застрахованной лишь в том случае, если это особо оговорено в Договоре страхования.

2. Кража в контексте Правил и Договора страхования имеет место, если злоумышленник:

- 1) проникает в застрахованные помещения, взламывая двери или окна, применяя отмычки или поддельные ключи или иные технические средства. Поддельными считаются ключи, изготовленные по поручению или с ведома лиц, не имеющих право распоряжаться подлинными ключами. Одного факта исчезновения имущества с территории страхования недостаточно для доказательства использования поддельных ключей;
- 2) взламывает в пределах застрахованных помещений предметы, используемые в качестве хранилищ имущества или вскрывает их с помощью отмычек, поддельных ключей или иных инструментов, в помещениях, которые используются в служебных или хозяйственных целях помимо страхователя и работающих у него лиц также третьими лицами. Страховая защита по таким убыткам существует только в том случае, если это особо оговаривается в Договоре страхования;
- 3) изымает предметы из закрытых помещений, куда он ранее проник обычным путем, в которых тайно продолжает оставаться до их закрытия и использовал средства, указанные в п.1) п.2 Приложения № 4 к Правилам при выходе из помещения.

3. Грабеж в смысле Договора страхования, имеет место, если:

- 1) к страхователю или лицам, работающим у него, применяется насилие для подавления их сопротивления изъятию застрахованного имущества;
- 2) страхователь или работающие у страхователя лица под угрозой их здоровью или жизни передают или допускают передачу застрахованного имущества в пределах территории страхования, если территорией страхования являются несколько застрахованных зданий или объектов, грабежом считается изъятие имущества в пределах того застрахованного здания, в котором возникла угроза здоровью или жизни страхователя или работающих у него лиц;
- 3) застрахованное имущество изымается у страхователя или работающих у него лиц в период нахождения этих лиц в беспомощном состоянии, если такое их состояние не явилось следствием их злоумышленных или грубо неосторожных действий и не позволяет им оказать сопротивление такому изъятию.

4. К лицам, работающим у страхователя, приравниваются члены семьи последнего, которым временно была поручена забота о застрахованном имуществе.

5. При грабеже в период перевозки имущества с территории или на территорию страхования в дополнение к указанному в п. 3 Приложения № 4 к Правилам действуют следующие условия:

- 1) к страхователю приравниваются лица, осуществляющие по его поручению такую перевозку. Это положение, однако, не распространяется на перевозки, осуществляемые по

договорам профессиональными перевозчиками грузов, ценностей и наличных денег или инкассаторами, не работающими у страхователя;

2) лица, осуществляющие такие перевозки, должны быть не моложе 18 (восемнадцати) и не старше 60 (шестидесяти) лет. В случаях, упомянутых в п.2) п.3 Приложения № 4 к Правилам грабеж имеет место только в случаях, если застрахованное имущество изымается на месте применения угрозы.

6. Страхованием не покрывается ущерб, явившийся следствием:

- 1) таких действий лиц, проживающих совместно со страхователем и ведущих с ним совместное хозяйство, которые имеют признаки кражи со взломом или грабежа;
- 2) умышленных действий лиц, работающих у страхователя, за исключением случаев, когда осуществление и подготовка кражи со взломом или грабеж проводились в то время, когда доступ в застрахованные помещения для этих лиц был закрыт;
- 3) грабежа в период перевозки на территорию или с территории страхования, если:
  - перевозки осуществлялись большим количеством транспортных средств, нежели обусловлено Договором страхования;
  - грабеж совершен лицами, которым поручено осуществление перевозки.
- 4) пожара, взрыва или повреждения водопроводной водой, если эти события явились последствием кражи со взломом, грабежа или попытки их совершения;
- 5) военных действий или воздействия ядерной энергии, в соответствии с положениями п.п.1), 2) п.21 Правил.

7. Также, страховое покрытие не распространяется на кассовые и аналогичные им аппараты до выемки из них наличных денег, торговые или разменные автоматы с устройствами для приема монет, включая их содержимое и прочие.

8. Если Договором страхования предусмотрено специальное страхование для личного имущества лиц, работающих у страхователя, то такое страхование распространяется только на предметы, которые эти лица обычно используют при исполнении ими своих служебных обязанностей. Страхованием не покрываются наличные деньги, ценные бумаги и средства транспорта, принадлежащие лицам, работающим у страхователя. Страхование в отношении вышеуказанного имущества действует только в том случае, если в отношении этого же имущества не заключено иных договоров страхования.

9. Только если это особо предусмотрено Договором страхования, подлежат возмещению расходы:

- 1) по уборке и расчистке помещений после страхового случая;
- 2) по устранению повреждений, причиненных страховым случаем:
  - крышам, потолкам, стенам, полам, замкам, окнам (исключая стекла) или защитным решеткам зданий, являющимся в соответствии с Договором страхования объектами страхования;
  - отдельно стоящим рекламным стендам или витринам (исключая стекла), если они расположены в непосредственной близости от территории страхования;
  - по замене замков или ключей к помещениям, ключи от которых были утрачены вследствие страхового случая, за исключением ключей от кассовых сейфов и бронированных комнат.

10. Страхованием покрываются убытки, причиненные изъятием, повреждением или уничтожением только того застрахованного имущества, которое в момент совершения кражи (п. 2 Приложения №4 к Правилам) или грабежа (п.3 Приложения №4 к Правилам) находилось на территории страхования.

11. Незастрахованным считается имущество, доставленное на территорию страхования лишь по требованию вора или грабителя из-за пределов этой территории страхования.

12. Территорией страхования считается:

- 1) по страхованию от кражи (п. 2 Приложения №4 к Правилам) - помещения зданий, указанных в Договоре страхования;
  - 2) по страхованию от грабежа (п. 3 Приложения №4 к Правилам) - помимо упомянутых в п.1) п.12 Приложения № 4 к Правилам помещений, также территория указанных в Договоре страхования земельных участков, на которых возведены застрахованные здания, если эти участки огорожены таким образом, что исключаются их использование посторонними лицами;
  - 3) по страхованию от ограбленного в период перевозки (п.5 Приложения №4 к Правилам) - обычные и рационально выбранные маршруты перевозки застрахованного имущества. Застрахованное имущество считается вступившим на маршрут в момент его выноса для погрузки на транспорт из помещения, в котором оно до этого находилось, а выбывшим с маршрута - в момент передачи его лицам, которым оно доставлялось.
- 13.** Если Договором страхования предусматривается специальное покрытие по страхованию особо ценного имущества, то страховая выплата осуществляется только в том случае, если в момент совершения кражи (п.2 Приложения №4 к Правилам) или грабежа (п.3 Приложения №4 к Правилам) оно находилось в специальных хранилищах (бронированных помещениях, сейфах, несгораемых шкафах и т.д.). Страховщик имеет право указывать в Договорах страхования тип и степень безопасности таких хранилищ, а также предписывать содержание в хранилищах или в специальных местах хранения ценного имущества, если его страхование предусматривается Договором страхования.
- 14.** Упомянутые в п.7 Приложения №4 к Правилам кассовые и торговые аппараты не считаются хранилищами в смысле п.13 Приложения №4 к Правилам.
- 15.** В дополнение к положениям раздела 3 Правил действительной стоимостью считается:
- 1) у ценных бумаг - их официальный курс;
  - 2) у сберегательных книжек и аналогичных им документов - сумма вклада на дату страхового случая. Страхователь обязан принять все меры по предотвращению возможного списания злоумышленниками средств с банковских и сберегательных счетов. Непринятие или несвоевременное принятие таких мер влечет за собой последствия, предусмотренные разделом 5 Правил.
- 16.** При страховании от краж повышением степени риска считается:
- 1) устранение или замена на менее надежные хранилища, предусмотренные для ценного имущества в соответствии с п.13 Приложения № 4 к Правилам, или понижение степени надежности мест хранения;
  - 2) ремонт или переоборудование застрахованных зданий и помещений, а также ремонт зданий и сооружений, непосредственно примыкающих к застрахованным, или установление на таких зданиях строительных лесов или подъемников;
  - 3) освобождение на длительный срок (свыше 60 (шестидесяти) дней) помещений непосредственно (сверху, снизу или сбоку) примыкающим к застрахованным;
  - 4) прекращение хозяйственной деятельности страхователя на длительный срок (свыше 60 (шестидесяти) дней);
  - 5) непринятие страхователем мер по незамедлительной замене замков в застрахованных помещениях и хранилищах на равноценные в случае, если ключи к таким замкам ранее были утрачены.
- 17.** Страхователь обязан незамедлительно сделать все возможное для устранения обстоятельств, повышающих степень риска, а при невозможности этого - принять по согласованию со страховщиком дополнительные меры безопасности. В случае невыполнения страхователем вышеуказанных обязанностей, наступают последствия, предусмотренные разделом 5 Правил.

18. В дополнение к положениям п.38 Правил, страхователь обязан:

- 1) исполнять предусмотренные законами, нормативными актами или Договором страхования правила охраны имущества и хранения ценностей;
- 2) во внерабочее время обеспечивать запираение застрахованных помещений и хранилищ, а в местах хранения ценностей принимать все меры для обеспечения степени безопасности, предусмотренной для этих мест Договором страхования или нормативными актами;
- 3) иметь описи и вести учет застрахованного имущества (объектов), если Договором предусмотрено специальное покрытие по их страхованию.

19. При невыполнении страхователем вышеуказанных обязанностей, страховщик вправе отказать в страховой выплате при наступлении страхового случая.

20. В случае, если страхователю станет известно местонахождение утраченного вследствие страхового случая имущества, он обязан незамедлительно известить об этом страховщика.

21. Если утраченное, в результате страхового случая имущество:

- 1) возвращено страхователю в неповрежденном состоянии до страховой выплаты, страховая выплата страховщиком не осуществляется;
- 2) возвращено страхователю в неповрежденном состоянии после страховой выплаты, страхователь обязан вернуть страховщику полученную от него сумму страховой выплаты в течение 10 (десяти) календарных дней с момента возврата;
- 3) возвращено страхователю в поврежденном состоянии - страховщик производит страховую выплату в соответствии с условиями Правил.

22. Если ценные бумаги, сберегательные книжки, сберегательные книжки или аналогичные им документы, утраченные вследствие страхового случая, аннулируются выдавшими их учреждениями в установленном порядке, то вышеуказанное имущество считается возвращенным, а взаимоотношения страхователя и страховщика регулируются в том же порядке, что и при возврате утраченного имущества.

Приложение № 5 к Правилам добровольного страхования имущества

Положение

об исключении рисков от воздействия радиации и радиоактивного загрязнения

1. Договор страхования, заключенный на основе Правил, не имеет силы по отношению:

1) к утрате (гибели) или повреждению какой бы то ни было собственности, либо к какому бы то ни было ущербу или затратам, являющимся результатом или следствием этого воздействия радиации и радиоактивного загрязнения;

2) к любому виду ответственности, если прямой или косвенной причиной или одной из причин этого является ионизирующее излучение или радиоактивное заражение от какого бы то ни было источника.

2. Утрата (гибель), ущерб, затраты или ответственность, которые покрывались бы по настоящему Положению в отсутствие условий пункта 1 настоящего Положения и прямой или косвенной причиной или одной из причин которых является ионизирующее излучение или радиоактивное заражение от каких бы то ни было радиоактивных материалов в ходе их перевозки в качестве груза, покрываются (в соответствии с другими условиями настоящих Правил) при соблюдении следующих условий:

1) Страховщик несет ответственность только в том случае, если перевозка любых радиоактивных материалов во всех отношениях удовлетворяет существующим требованиям, касающимся перевозки предметов, в отношении которых существуют ограничения;

2) Договор страхования имеет силу только по отношению к претензиям к Страхователю, являющимся результатом страхового случая, произошедшего в течение периода действия Договора, причем любая претензия Страхователя к Страховщику или любого истца к Страхователю должна быть предъявлена в течение срока исковой давности после даты происшествия, результатом которого является эта претензия;

3) претензии по утрате (гибели) или повреждению имущества согласно пункту 2 настоящего Положения принимаются в случае, если уровень заражения превышает максимально допустимый уровень, устанавливаемый нижеприведенной шкалой:

Источник	Максимально допустимый уровень нефиксированного радиоактивного заражения поверхности (усреднение по 300 см ²)
----------	--

Бета-, гамма- и низкотоксичные альфа-источники	не выше 4 Беккерелей/см ² (104 микрокюри/см ²)
---	---

Прочие альфа-источники	не выше 0.4 Беккереля/см ² (103 микрокюри/см ²)
------------------------	--

4) Договор страхования, заключенный на условиях п.2 Приложения № 8 к Правилам, может быть в любое время расторгнут страховщиком с уведомлением за 7 (семь) дней.

3. Указанные выше риски могут быть приняты на страхование при уплате дополнительной страховой премии.

	Правила добровольного страхования имущества, включая ответственность перед соседями	издание «1» от «___»_____ 2021 года	стр. 26 из 26
---	---	-------------------------------------	------------------

Приложение № 6 к Правилам добровольного страхования имущества

Положение об исключении рисков любых инфекционных заболеваний (LMA 5394)

1. Несмотря на любое положение об обратном, настоящее страхование исключает покрытие по любым убыткам, ущербу, ответственности, расходам, штрафам, пени или любую другую сумму, прямо или косвенно вызванную в связи или каким –либо образом связанную или возникающую в результате любого из следующих действий, включая любой страх или угрозу их возникновения, будь то фактические или предполагаемые ими:

- 1.1. Любое инфекционное заболевание, вирус, бактерия или другой микроорганизм (симптомный и бессимптомный);
- 1.2. Коронавирус (COVID-19), включая любую его мутацию или вариацию;
- 1.3. Пандемия или эпидемия, объявленная Всемирной Организацией Здравоохранения или любым государственным органом.

2. Если Страховщик утверждает, что в силу этого исключения какая-либо сумма не покрывается настоящим страхованием, бремя доказывания обратного возлагается на Страхователя.